

Тарих – өткеннің сабағы, алдағының кейінгіге өнегесі.
Жалпақ жұртыңды, исі алашыңды құрметтеу,
алдымен өзің тұрған өлкенің тарихын, табиғатын танудан,
адамдарын ардақтаудан басталады.
Н.Ә.Назарбаев.

100-жыл Аз ба? Көп пе?

Бір адам үшін -бір ғұмыр, ұжым үшін - өтпелі кезең, тарих үшін - аңыз.

Қандай жағдай да болмасын өткенді еске алмай болашаққа жол жоқ. Өткен жылдардың жолына қарап, болашаққа жол салу керек.

90 жыл - ұзақ кезең, Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы- техникалық колледжінің қалыптасып, жаңа білім сапасына көшу кезеңі.

Бұл оқулықта оқу орынның құрылған жылдары және колледждің әрі қарай дамуы, қалыптасуындағы қиындықтар, болашақтағы өркендеуі және оқу орнының оқытушылары жайлы баяндалады.

«Өркендеу және қалыптасу тарихы» бөлімі мұражай құжаттарының негізінде жазылған. Қалған бөлімдері пән бірлестіктердің, болашақ жастар мен жас мамандарды тәрбиелеу жолындағы еңбек сіңірген адамдар жайында.

Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы- техникалық колледжінің дамуы Тәуелсіз Қазақстанның қалыптасу жылдарымен бірге қамтылды.

Педтехникум- педучилище - колледж болып әр - түрлі көзқараспен өркендеген оқу орнында төмендегі шаралар қамтылған:

еңбек семинарлары, қоғамдық-саяси мерекелер, дене тәрбиесі және спорт жұмысы, өздігінен өркендеу, оқудан тыс жұмыс, оқытушылар мен оқушылардың ғылыми -ізденіс жұмыстары мен оқу әдістемелік жинақтары.

Мұражай құжаттарының кейбірі толық жарық көрмесе, қалып қойған болса оқулық авторлары кешірім өтінеді және колледждің 70-80 жылдардағы мерейтойында жарық көрген монография үшін Гершунов Ю.В, Абикинов К.А, Волгин П.Я, Нурпейсов Н.Ж алғыс білдіредіміз. Монографияда көрсетілген материалдар осы оқулықтың кейбір бөлімінде қолданылады.

Когда мы в памяти своей
Проходим прежнюю дорогу,
В душе все чувства прежних дней
Вновь оживают понемногу...
Николай Огарев

100 лет. Много это или мало?

Для одного человека – целая жизнь, для коллектива – солидный период, для истории – эпоха.

Но в любом случае, такие годы – повод оглянуться на пройденный путь, осмыслить пережитое, чтобы двигаться дальше, ибо без прошлого, нет будущего.

90 лет – длительный период, отражающий рождение Саранского гуманитарно – технического колледжа им. Абая Кунанбаева, формирование коллектива, переход его в новое качество.

В книге отражены основные вехи становления и развития колледжа, воспроизведены трудности роста, показаны ближайшие перспективы его развития, включены повествования о педагогах, стоявших у истоков учебного заведения.

Раздел «История становления и развития» основывается на материалах архивного характера. Остальные разделы посвящены деятельности предметно-цикловых комиссий, людям, имеющим заслуги в воспитании подрастающего поколения и подготовке квалифицированных специалистов. Повествование охватывает деятельность Саранского гуманитарно-технического колледжа имени Абая Кунанбаева в годы становления Независимого Казахстана, рассматривая прошлое и настоящее педагогического техникума-педучилища- колледжа с разных точек зрения: учебно-методическая и научно-исследовательская работа преподавателей и студентов, внеучебная работа, развитие и достижения художественной самодеятельности, физкультурно-массовая и спортивная работа, общественно- политические мероприятия, трудовые семестры. Авторы книги приносят свои извинения за неполное освещение некоторых событий из- за отсутствия архивных документов и благодарят Гершунова Ю.В., Абикенова К.А., Волгина П.Я., Нурпеисова Н.Ж. за монографии о колледже к 70- летнему и 80- летнему юбилеям. Материалы указанных монографий были использованы при написании некоторых разделов и статей данной книги.

Қалыптасуы мен даму тарихы

Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы-техникалық колледжінің тарихы мол әрі айтулы. Ол өткен ғасырдың 20-шы жылдары бастау алды. Жас Қазақ республикасының құрылуының алғашқы жылдары соғыс, аштық, халықтық білімнің мүшкіл жағдайымен ұштасып күрделі болды. Кеңес үкіметінің алғашқы бес жылдығы өтті. Елде халықтың сауатсыздығына қарсы күрес жарияланып, ұлттық кадрларды дайындау қажеттілігі туындады. Бұл жағдайды қазақ интеллигенциясыда айқын түсінді. Қазақ АКСР үкіметі мен ағарту ісінің халықтық Комиссариатының шешімі бойынша халықтың сауатсыздығын жою, еңбекшілерді қоғамдық-саяси тәрбиелеу мақсатында 1922 жылдың желтоқсан айында Қарқаралы қаласында Семей губерниясының Уездік қазақ педагогикалық техникумы ашылды.

История становления и развития

У Саранского гуманитарно-технического колледжа имени Абая Кунанбаева большая и славная история. Началась она в начале 20-х годов прошлого века. Первые годы становления молодой Казахской республики были очень сложными: война, голод, разруха, плачевное состояние народного образования. Прошло первое пятилетие советской власти. В стране была объявлена борьба с неграмотностью населения, в связи с чем возникла острая необходимость подготовки национальных кадров. Это прекрасно понимала и казахская интеллигенция. По решению правительства Казахской АССР и народного Комиссариата просвещения, в целях преодоления неграмотности населения, для общественно-политического воспитания трудящихся

Қарқаралы қазақ педагогикалық техникумының 1930-жылдардағы ғимараты

Здание Каркаралинского педагогического техникума 1930-х годов

Сирек кездесетін құжаттарды мұқият оқи отырып, оқу орнымыздың тарихы қалай басталғандығын аңғаруға болады.

Техникумның ашылуына мұрындық болғандардың бірі Қазақстанның тұңғыш математика профессоры Әлихан Ермеков болды. Техникум меңгерушісі ретінде білімі бойынша семинаршы, белгілі ұстаз Рахымбай

В декабре 1922 года в г. Каркаралинске был открыт Уездный казахский педагогический техникум Семипалатинской губернии.

Вчитываясь в редкие документы, можно представить, как начиналась история нашего учебного заведения.

Спақов тағайындалды. Сол жылдардың ауыр жағдайында 1922 жылдың желтоқсанында техникумға 1 деңгейлі мектептің 4 класын бітірген 15 ер бала қабылданды.

Ермеков Әлихан – математика ғылымдарының тұңғыш профессоры. 2 сатылы педагогикалық техникумының негізін қалаушы. Туғанына 120 жыл толды.

Қарқаралы уезінің халқы үшін білікті ұстаздарды қажет ететін 280 мектеп ашу жоспарланды. Ұстаздарды дайындау міндеті педагогикалық техникумға жүктелді. Алғашқыда оқу орнына сабақ өткізуге келмейтін барак типті ағаштан салынған ғимарат берілді. Әлихан Ермековтың еңбегінің арқасында

педтехникум II сатылы он жылдық білім беру мектебі орналасқан бұрынғы училище ғимаратына көшірілді. Техникум жанынан дайындық курстары мен интернат ашылды. Сабақтар көбіне орыс тілінде жүргізілді. Жоғарғы білімді 8 педагогтың 4-еуі қазақ тілі мен әдебиеттен дәріс берді, оқытушылардың еңбекақысы азық-түлік үстемеақысын есепке алғанда 23 рубль 10 тиынды құрады. Техникумның алғашқы оқышыларына степендия 4 ай қой және бидай түрінде берілді.

Осы жылдарда техникумда «Жас педагог» алғашқы қабырға газеті шығып, С.Қосыбаев жетекшілік еткен драмалық үйірме ашылып, С. Сейфуллиннің «Қызыл сұңқар», С.Көбеевтің «Қалың мал», М. Әуезовтың «Еңлік-Кебек» пьесалары сахыналанды. Техникумда Мәскеу, Ленинград (қазіргі Санкт-Петербург), сондай-ақ Варшавадан келген тәжірибелі педагогтар

Одним из инициаторов открытия техникума был первый профессор математики Казахстана Алимхан Ермеков. Заведующим техникума был назначен семинарист по образованию, известный учитель Рахимбай Сапаков. В тяжелейших условиях тех лет в декабре 1922 года в техникум было принято 15 юношей, закончивших 4 класса школы I ступени.

Ермеков Алимхан – первый профессор математических наук. Основоположник открытия педтехникума 2-ступени. Со дня рождения исполнилось 120 лет.

Для населения Каркаралинского уезда планировалось открыть 280 школ, которым требовались квалифицированные учителя. Задача их подготовки была возложена на педагогический техникум. Первоначально учебному заведению было выделено неподходящее для занятий деревянное помещение барачного типа. Усилиями Алимхана Ермекова, педтехникум был переведен в здание бывшего реального училища, где находилась школа II ступени с девятилетним сроком обучения. При техникуме были открыты подготовительные курсы и интернат. Занятия велись в основном на русском языке. Из 8-и педагогов с высшим образованием 4 педагога преподавали казахский язык и литературу; заработная плата преподавателей составляла 23 рубля 10 копеек с прибавкой продуктового пайка. Первым учащимся техникума 4 месяца стипендия выдавалась натурой: бараниной и пшеницей.

В эти годы в техникуме выходит первая стенгазета «Жас педагог»,

еңбек етті. 1926 жылдың мамыр айында техникумның алғашқы түлектері шығарылып, Ақтай Ахметов, Әбеу Баймақанов, Миразис Беков, Әмре Жақыманов, Зеин Ишуков, Фазыл Қалымбеков, Әбдуақас Тұрғанбаев және тағы басқаларға «Бірінші дәрежелі мұғалім» атағы тағайындалатын тұңғыш куәліктер берілді.

Чокін Шафик 1930 жылдың түлегі. Экономика ғылымдарының докторы, профессор. 1964-1967 жылдары Оксфорд университетінің Құрметті академигі. Қазақ КСРО ғылым академиясының Президенті. Қазақстан халқының батыры.

Академик Ш. Чокін өзінің «Жылдың төрт мезгілі» атты естелік кітабында:

— Техникумда үш профессор: В. Калтыпин, А. Карягин және Г. Чередков дәріс берді. Ауызша және жазбаша шығарма профессоры В. Калтыпин жақсы оқытты. Профессор өз пәні бойынша тыңдаушылардың дайындығына жеңілдік жасамастан, алдында Петербург университетінің студенттері еместігін ескерместен дәріс берді. Бізде, әр қайсымыз тілге деген қабілетімізге қарай ұстазға ілесуге мәжбүр болдық»-деп жазған.

Ғылым жолын Қарқаралыда бастаған жерлесіміз, Социалистік еңбек ері, академик С.А.Сагинов өз мемуарларында:

«Педагогикалық техникумда ұзақ оқымасамда, ұйымшыл педагогикалық ұжым есімде қалды. Математикадан Р. Сапақов пен Г. Чередков, географиядан —

организовывается драмкружок, которым руководил С. Косыбаев, ставивший пьесы «Қызыл сұңқарлар» С. Сейфуллина, «Қалың мал» С. Кубеева, «Еңлік-Кебек» М. Ауэзова. В техникуме работали опытные педагоги из Москвы, Ленинграда (ныне Санкт-Петербург) и даже из Варшавы. В мае 1926 года состоялся первый выпуск техникума, вручены первые свидетельства с присвоением звания «Учитель первой ступени» Ахметову Актаю, Баймаканову Абеу, Бекову Миразису, Жакиманову Амре, Ишукову Зеину, Калымбекову Фазилу, Турганбаеву Абдуақасу и другим.

Чокін Шафик
Выпускник 1930 года. Доктор экономических наук, профессор. Почетный академик Оксфордского университета в 1964-1967

годах. Президент академии наук Казахской ССР. Герой народа Казахстана.

Вот что писал в своей книге воспоминаний «Четыре времени года» академик Ш. Чокін:

— Вели в техникуме занятия три профессора: В. Калтыпин, А. Карягин и Г. Чередков. Хорошо преподавал профессор словесности В. Калтыпин. Профессор читал свой предмет без скидок на подготовленность аудитории, забывая, что перед ним не студенты Петербургского университета. И мы вынуждены были тянуться за ним, каждый в меру своих способностей к языку.

Наш земляк, Герой Социалистического труда академик А.С.Сагинов,

П.Белдыцкий, ботаникадан - Б.Ясницкий, дене тәрбиесінен - Т. Кулкешев, Х. Әбішев, К. Қалижамбеков, И. Тарыбаев, қазақ тілі мен әдебиетінен – М. Тұрғамбаев (кейін мектеп завучы қызметін атқарды), И. Әлімбаев, орыс тілі мен әдебиетінен - В. Калтыпин мен А. Рязанцевалар дәріс берді» - деп жазды.

1924 жылы техникумда 67 оқушы, оның 39-ы 1-ші, 14-і II және III кластарда оқыды. Оқушылардың 65-і ер бала, 2 қыз бала, 64 қырғыз (қазақ) және үш татар болды. Жастары бойынша бес 14, алты 15, он бір 16, он екі 17 жастағы және қалғандары 19-дан 25-ке дейінгі жастағы оқушылар. 48 партияда жоқ, 17 комсомолшы және екі коммунист білім алды.

Оқу барысына ауылшаруашылық циклдегі оқу пәндерін енгізу, оқушыларды қаладан 18 шақырымдағы фермаға жұмысқа тарту арқылы техникумға ауылшаруашылық бағдар берілді. Сонымен қатар оқушылардың барлығы өзінің ерекше мал және жер шаруашылығын жүргізді.

Оқыту лекциялық, рефераттық және зертханалық әдіспен еңбек мектебі принципінде жүргізілді. Білімді тексеру коллоквиум арқылы жүргізілді. Педагогикалық тәжірибе 1 сатылы қалалық мектепте өткізілді. Кітапханадағы кітаптар қорын 3692 дана кітап құрады. Әдеби үйірме жұмысын бастады.

Алғашқы партиялық ұйым құрылды. Техникум комсомолшылары жергілікті балалар үйінің жанынан алғашқы пионерлер отрядын ұйымдастырды.

Техникум түлектеріне «I сатылы мектептің мұғалімі» біліктілік тағайындалды. Алғашқы куәлікті А. Ахметов, А. Баймақанов, М. Беков, А. Жакиманов, З. Ишуков, Ф. Калымбетов, А.Тұрғамбаев, Т. Мақашев, Р. Омаров, А. Сапақов, Р. Тұрсунов және А.

Юсуповтар алды. Алғашқы бесжылдықта бастауыш сыныптардың 58

начавший путь в науку в Каркаралинске, рассказывает в своих мемуарах: «Хоть я недолго учился в педагогическом техникуме, однако мне запомнился довольно крепкий педагогический коллектив. Математику вели Р. Сапаков и А. Назаров, биологию – Г. Чередков, географию – П. Белдыцкий, ботанику Б. Ясницкий, физкультуру – Г. Макаревич, обществоведение – Т.Кулкешев, Х. Абишев, К. Калижамбеков, И. Тарыбаев, казахский язык и литературу – М.Турғамбаев (в последствие ставший завучем школы), и И. Алимбаев, русский язык и литературу – В. Калтыпин и А. Рязанцева».

В 1924 году В техникуме обучается 67 учащихся, из них 39 в I-ом и по 14 во II-ом и в III-ем классах. Среди учащихся 65 юношей и 2 девушки, 64 киргиза (казаха) и три татарина. По возрасту пять 14-летних, шесть 15-летних, одиннадцать 16-летних, двенадцать 17-летних и остальные были в возрасте от 19 до 25 лет. Учились 48 беспартийных, 17 комсомольцев и два коммуниста

Техникуму придается сельскохозяйственный уклон введением учебных предметов этого цикла и привлечением учащихся к работе на ферме в 18 верстах от города. Кроме того почти все учащиеся вели свое особое скотоводческо-земледельческое хозяйство

Преподавание ведется на принципах трудовой школы лекционным, рефератным и лабораторным методами. Проверка знаний проводилась посредством коллоквиума. Педагогическая практика проходила в городской школе I ступени.

Библиотека насчитывает 3692 книги. Начал работу литературный кружок

Создана первичная партийная ячейка. Комсомольцы техникума организуют первый пионерский отряд при местном детском доме.

мұғалімі шығарылды. Келесі жылдары оқуға түсушілер саны артып, 1927 жылы техникум студенттерінің арасында болашақ академик Шариф Чокин, профессор Қабен Машрапов және жазушы-сатирик Жүсіпбек Алтайбаевтар болды. Осы уақытта техникум басшылығын Топай Күлкешев қабылдап алды.

Выпускникам техникума была присвоена квалификация «Учитель школы I ступени». Первые свидетельства получили А. Ахметов, А. Баймаканов, М. Беков, А. Жакиманов, З. Ишуков, Ф. Калымбетов, А.Тургамбаев, Т. Макашев, Р. Омаров, А. Сапаков, Р. Турсунов и А. Юсупов. За первое пятилетие было выпущено 58 учителей

1928 жылдың түлектері

Выпускники 1928 года.

1929 жылы педагогикалық техникум 264, соның ішінде 140 қазақ мұғалімін дайындап шығарды. Техникумда Абралы, Баянауыл, Жаңаарқа, Ұлытау уездерінің өкілдері білім алды. Комсомолдық ұйымды алғашқы сатиралық қабырға газетінің ректоры Зарузада Сұлтанбаев жетекшілік етті. Уақыт өте Ақмола облысының халыққа білім беру бөлімін басшылық етті. 1941 жылдың соңында ұшақ апатынан қаза тапты.

1931 жылы техникумға Ресейден жіберілген жаңа педагогтар: тарихшы В.Г. Зайцев, химик-биолог И.А. Соколова, географ В.А. Мельникова, техникум меңгерушісі болып тағайындалған педагог А.А. Лапшина келді. 1932 жылы техникум ұжымын 21 жасар Құрман Хамитов басшылық етті. Құрман Хамитов техникумның 1929 жылғы түлегі, бір жыл ішінде Мәскеудің педагогикалық институтының жанындағы екі жылдық политехникалық курсты аяқтаған.

начальных классов. В последующие годы увеличивается поток поступающих, среди студентов техникума 1927 года будущие академик Шафик Чокин, профессор Кабкен Машрапов и писатель-сатирик Жусупбек Алтайбаев. В это время руководство техникумом принял Топай Кулкешев.

В 1929 году педтехникум подготовил 264 учителя, в том числе 140 казахов. В техникуме учились посланцы Абралинского, Баянаульского, Жанааркинского, Улытауского уездов. Комсомольскую организацию возглавлял Зарузада Султанбаев, редактор первой сатирической стенгазеты. Впоследствии руководил Акмолинским ОблОНО. В конце 1941 года трагически погиб в авиакатастрофе.

В 1931 году в техникум приходят новые педагоги - посланцы России : историк В.Г.Зайцева, химик-биолог И.А. Соколова,

1935 жыл - Қу және Қоңырат жерінде екі кеңесшілер пункті бар сырттай оқу бөлімі ашылды. Бөлімді техникумды 1932 жылы үздік бітірген Жағыпар Мақашев басқарды. Сырттай оқу бөлімінің меңгерушісі ретінде 6 жыл техникумды басқарған Мұқажан Нұрмағанов тағайындалды. 1941 өз еркімен соғысқа аттанады. 1943 жылы қаза тапты.

Қиын-қыстау 30-40 жылдары училищені келешекте Қазақстанның мақтанышына айналған: Қазақстанның халық батыры, академик-энергетик Ш. Чокін, академик А. Рақышев, ірі лингвист А. Болғанбаев, мемлекетті

географ В.А.Мельникова, педагог А.А. Лапшина, назначенная заведующий техникумом. В 1932 году коллектив техникума возглавил 21 -летний Курман Хамитов. Сам выпускник техникума 1929 года, за один год закончив двухгодичные политехнические курсы при Московском педагогическом институте,

1935 год.- открытие заочного отделения с двумя консультационными пунктами в Кувске и Коунраде. Возглавил отделение Жагипар Макашев, окончивший техникум с отличием в 1932 году. Заведующим назначается Мукажан

Қарқаралы педагогикалық техникумы, 2 курст оқушылары, физика үйірмесінің сабағы
Отырғандар: Муканов, В Петрова, Смагулов, Адамбекова

Каркаралинский педагогический техникум, учащиеся 2 курса, занятие кружка по физике Сидят: Муканов, В Петрова, Смагулов, Адамбекова

және қоғам қайраткерлері С. Кенжебеков, Д. Керімбаев, Х. Хамитов, К. Шаекін, С. Саттаров, Ж. Айбасов, А. Канафин, белгілі журналисттер А. Бақтыбаев, С. Рахимберлин, А. Жанатаев, Ұлы Отан соғысының батыры М. Мамраев және Қ. Нұржанов сынды тұлғалар аяқтады.

1937 жылдың 13-мамырда техникум Қазақ КСР-ы Халықтық ағарту ісі Комиссариатының Қарағанды облысы халықтық білім беру бөлімінің Қарқаралы қазақ педагогикалық училищесі болып өзгертілді. 3 жылдан соң аталмыш оқу.

Нурмағанов, руководивший техникумом 6 лет. В 1941 году уходит добровольцем на фронт. Погиб в 1943 году.

В трудные 30-40 годы училище заканчивают люди, ставшие в дальнейшем гордостью Казахстана: герой народа Казахстана академик-энергетик Ш. Чокін, академик А. Рахисhev, крупный лингвист А. Болғанбаев, государственные и общественные деятели С. Кенжебаев, Д. Керимбаев, Х. Хамитов, К. Шаекін, С. Саттаров, Ж. Айбасов, А. Канафин, известные журналисты А. Бахтыбаев, С. Рахимберлин, А. Жанатаев,

орнында орыс тілінде оқытатын сырттай оқу бөлімі ашылды

Қазақ КСР-ның Халықтық ағарту ісі

герои Великой Отечественной войны М. Мамраев и К. Нуржанов.

13 мая 1937 года техникум Каркаралинский

Қарқаралы педагогикалық техникумы
Педагогикалық кабинет, 1949 жыл Оқытушы:
Халтай Толегенович

Педагогический техникум педагогический
кабинет, 1949 год Преподаватель: Халтай
Толегенович

Комиссариатының бекітуімен
Қарағанды облысы халықтық білім беру
бөлімінің Қарқаралы кешкі педагогикалық
училищесі ашылды. Училище Майқұдық
поселкесінің № 8 орта мектебінің
ғимаратында, кейінен 11 және 22
мектептерде, Пришахтинск поселкесінің № 17

преобразуется в Каркаралинское Казахское
педагогическое училище Карагандинского
областного отдела образования Народного
Комиссариата просвещения Казахской ССР
.Через 3 года в нем открывается русское
заочное отделение. Открывается

Педагогикалық техникумның 1940 жылғы
оқушылары, Дурмағамбетов Дәулетхан,
Халықбергенов Молдақым «Скрипкашылар»
ансамблі

Карагандинское вечернее
Учащиеся педагогического техникума 1940 год,
Дурмағамбетов Даулетхан, Халықбергенов
Молдақым Ансамбль «скрипачей»

мектебінде орналасты. Осы жылдары
училище директорының міндетін Г. Сизов

педагогическое училище Карагандинского
ОблОНО, утвержденное Народным

атқарды. 1939 жылы Қарағанды облысы халықтық білім беру бөлімі педагогикалық училисесінің сырттай оқу бөлімі өз жұмысын бастады.

1939 жылы тұңғыш рет техникум түлектері, мектеп мұғалімдері үкіметтің жоғарғы наградаларымен: А. Смағұлов – Ленин атындағы орденмен, Х. Саранжитов – Еңбек Қызыл Ту орденімен марапатталды.

1941 жылы училищенің алғашқы 30 оқытушысы мен оқушылары Ұлы Отан соғысы шебіне кетті. Олардың ішінде М. Нұрмағамбетов, Б. Әбеуов, М. Ахметов, Е. Абдықарымов, А. Ильясов, К. Қозыбаевтар болды.

Осы жылдары оқытушылар мен оқушылар ұжымы армияға барынша ауқымды көмек көрсетті. Оқушылар демалыс күндері колхоз егістіктерінде еңбек етіп әр қайсысы 232 сомнан, ал оқытушылар екі күндік еңбекақыларын, яғни 273 сом 10 тиынды қорғаныс шебіне аударды. Қоршалған ленинградтықтар үшін 2560 сом жиналды.

Комиссариатом просвещения Казахской ССР. Училище располагалось в здании СШ№ 8

поселка Майкудук, затем в помещении школ № 10 и 22 Пришахтинского поселка. Директором училища в эти годы был Г. Сизов. В 1939 году начинает свою работу заочное отделение педучилища Карагандинского ОблОНО.

В 1939 году впервые выпускники техникума, рядовые учителя школ отмечены высокими правительственными наградами: А. Смагулов - орденом Ленина и Х. Саранжитов - орденом Трудового Красного Знамени.

В 1941 году на фронт Великой Отчественной войны уходят первые 30 преподавателей и учащихся училища. Среди них М. Нурмагамбетов, Б. Абеуов, М. Ахметов, Е. Абдықарымов, А. Ильясов, К. Козыбаев. В эти годы коллектив преподавателей и учащихся всеми силами оказывает посильную помощь действующей армии.

Күлән Маканова
Қарқаралы Педучилищесінің
1942 жылғы түлегі, «КСРО ағарту ісінің үздігі»
Выпускница Каркаралинского
Педучилища 1942 года
«Отличник просвещения СССР»

Муқышев Құдайберген
Абай атындағы педагогикалық училищенің 1955
жылғы түлегі, Қазақ КСРО ағарту ісінің үздігі
Выпускник педагогического
училища им.Абая 1955 г
Отличник просвещения КазССР

Ботова Валерия
Қарқаралы Педучилищесінің 1942
жылғы түлегі, Қазақ КСРО ағарту
ісінің үздігі, 1968 жылғы
Мұғалімдердің Бүкілодақтық Делегаты

Ботова Валерия
Выпускница Каркаралинского
Педучилища 1942 года Отличник
просвещения КазССР
Делегат всесоюзного учителей
1968 г.

Училищеде С. Кенжебаев, К. Садвакасов, М. Нұрмағанов, Г.Омаров, Н. Дайрбеков, А. Аймақов, К. Капалов, Б. Әбеуов, К. Бошаев және тағы басқа түлектер мен оқушылардың жауынгерлік ерліктері туралы хабардар болады.

1944 жылы, 1926-1927 жылдары педагогикалық техникумда оқыған Мартбек Мамыраев пен 1940 жылғы түлек Қазыбек Нұржанов Кеңес Одағының Батыры атағына ие болды.

1945 жылы Абай Құнанбаевтың 100 жылдық мерейтойына орай Қазақ КСР Жоғарғы Кеңес Президиумының Жарлығымен училищеге қазақтың ұлы ағартушысы Абай Құнанбаевтың есімі берілді. Соғыстан кейінгі жылдары училищені Асхатбек Дұрмағамбетов басшылық етті.

Учащиеся, работая по воскресным дням на колхозных полях, отправили в фонд обороны 232 рубля каждый, а учителя перечислили двухдневный заработок – 273 рубля 10 копеек в фонд обороны. Для осажденных ленинградцев было собрано 2560 рублей.

В училище узнают о ратных подвигах С. Кенжебаева, К. Садвакасова, М. Нурмаганова, Г.Омарова, Н.Дайрбекова, А. Аймакова, К. Капалова, Б.Абеуова, К. Бошаева и многих других выпускников и учащихся.

В 1944 году Мартбек Мамыраев, учившийся в педтехникуме 1926-27 годах, и выпускник 1940 года Казыбек Нуржанов, были удостоены звания Героя Советского Союза. В 1945 году в честь 100-летнего юбилея Абая Кунанбаева Указом Президиума Верховного Совета Казахской ССР училищу

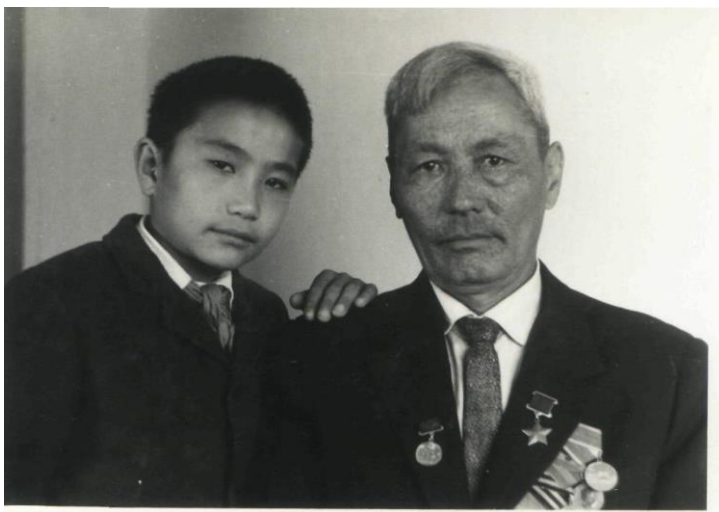
Қазбек Нұржанов

Мартбек Мамыраев

Мартбек Мамыраев соғыстан кейінгі жылдары

Мартбек Мамыраев в послевоенные годы

Бұл уақытта Қарағандының сырттай оқу педагогикалық училищесінің Қарқаралы бөлімінде Б. Байгулова, А. Кантарбаева, З. Каримова, О. Сүйлеменова (қазақ тілі мен әдебиет), Э.Т. Штелле (орыс тілі мен әдебиет), К. Хамитов, З. Игликов (география), Ж. Макашев, Н.Тусупбеков (педагогика), А. Нурмаганбетов, С. Омаров (тарих), Г. Балиева, О. Нуржановтар (жаратылыстану) ұстаздық етті.

Училище оқушылары А. Исакова, А. Қойшыбаев, А. Рахимберлин және И. Тарибаевалар Мәскеуде өткен Бүкіл одақтық дене тәрбиесі мұғалімдерінің парадына қатысты (1946 жыл).

1950 жылы Қазақ КСР Ғарту Министрлігінің № 378 бұйрығымен Қарағанды қаласында, 1939 жылы Майқұдық поселкесінің № 8 орта мектебінің, одан кейін Пришахтинск поселкесінің № 10 және 22 мектептерінің ғимаратында орналасқан училищеде ашылған Қарағанды облыстық халықтық білім беру бөлімінің кешкі-сырттайға педагогикалық училищесінде бастауыш мектеп орыс бөлімі ашылды. Осы жылдар аралығында училище директорының міндетін Г. Сизов атқарды.

присваивается имя великого казахского просветителя Абая Кунанбаева. В послевоенные годы училищем руководил Асхатбек Дурмагамбетов.

В это время учителями Каркаралинского отделения Карагандинского заочного педучилища были Б. Байгулова, А. Кантарбаева, З. Каримова, О. Сүйлеменова (казахский язык и литература), Э.Т. Штелле (русский язык и литература), К. Хамитов, З. Игликов (география), Ж. Макашев, Н.Тусупбеков (педагогика), А. Нурмаганбетов, С. Омаров (история), Г. Балиева, О. Нуржанов (естествознание).

Учащиеся А.Исаков, А.Койшибаев, А.Рахимберлин и И.Тарибаев - участники Всесоюзного физкультурного парада в Москве (1946 год).

В 1950 году приказом № 378 Министерства просвещения Казахской ССР в г. Караганде открывается русское школьное отделение в вечерне-заочном педагогическом училище Карагандинского ОблОНО открытым в 1939 Училище располагающемся в здании СШ № 8 поселка Майкудук, затем в помещении школ № 10 и 22 Пришахтинского поселка. Директором училища в эти годы был Г. Сизов.

Осы жылдың 26 желтоқсанында Қарағандының Облыстық атқару комитеті мен Қарағандының облыстық халықтық білім беру бөлімінің №714 шешімімен Қарағанды педагогикалық училищесі сырттайғы педагогикалық училищесімен біріктірілді. Училище Үлкен Михайловка поселкесіндегі мектеп ғимаратына (қазіргі Қарағандының біліктілікті жоғарлату институты) орналасады. Училищенің директорлық қызметіне Ж. Игликов, завуч ретінде – Компонейский балалар үйінің бұрынғы директоры А.С. Югай тағайындалды.

Оқу орнының тарихындағы жаңа кезең ХХ ғасырдың 50-ші жылдары басталды. Қарағанды қаласында ғимараттардың жетіспеушілі қиындықтарына байланысты 1952 ылдың 14-желтоқсанында училище екі жылдан кейін қала мәртебесін алған Саран

Югай А.С.

жұмысшылар поселкесіне ауыстырылды. Келесі жылы Қазақ КСР Министрліктер Кеңесінің жарлығымен Қарқаралының педагогикалық училищесі қазақ бөлімі негізінде Қарағандының педагогикалық

26 декабря этого года решением № 714 Карагандинского Облисполкома и Карагандинского Обл.ОНО Карагандинское педучилище сливается с заочным педучилищем. Училище располагается в школьном здании поселка Большая Михайловка (ныне Карагандинский институт

повышения квалификации).

Директором был назначен Ж. Игликов, а завучем – бывший директор Компанейского детского дома А.С.Югай.

Новый этап в истории учебного заведения начался в 50-е годы ХХ века.

Из-за острой нехватки помещений в гор.

Караганде 14 декабря 1952 года училище переводится в рабочий поселок Сарань, получивший через 2 года

Головко Л.Ф.

статус города. В следующем году распоряжением Совета Министров Казахской ССР Каркаралинское педучилище сливается на правах казахского отделения с Карагандинским, и учебное заведение получает наименование Карагандинского педагогического училища имени Абая.

училищесімен біріктіріліп, оқу орыны Абай атындағы Қарағанды педагогикалық училищесі атауын алады. Училище директоры лауазымына Қазақ КСР-ның құрметті ұстазы А.С. Югай, завуч ретінде Л.Ф. Головкин тағайындалды. Алғашқы Абай атындағы стипендия екінші курс оқушысы Жұмағали Жұмажанов иегері атанды.

Жаңа мектепке дейінгі бөлім ашылды. Училище ұжымын география пәнінің оқытушысы И.П. Иванов, педагогика- С.П. Орлова, дене тәрбиесі – З.Г. Савушкина, қазақ тілі – А.М. Изтлеуов, физика-Н.К. Боссе, сурет-А.К. Транковский, математика- Ф.К. Скловская сынды ұстаздар толықтырды. Педагогтар штатын 11 адам құрды.

Директором училища становится заслуженный учитель КазССР А.С. Югай, завучем – Л.Ф. Головкин. Первым именованным Абаевским стипендиатом стал второкурсник Жумағали Жумажанов

Открывается новое дошкольное отделение. Коллектив училища пополнили преподаватели географии И.П.Иванов, педагогики С.П.Орлова, физвоспитания З.Г.Савушкина, казахского языка А.М.Изтлеуов, физики Н.К. Боссе, рисования А.К.Транковская, математики Ф.К.Скловская. Штат педагогов составил 11 человек.

17 августа 1955 года своим Решением № 10804-р Совет Министров СССР принял предложение Совмина КазССР «О

Педагогикалық кеңес мәжілісі (1959 жыл)

Заседание педагогического совета (1959 год)

1955 жылдың 17-тамызда КСРО Министрлер Кеңесінің № 10804-р шешімімен Қазақ КСР министрлер кеңесінің «Қарқаралының қазақ педагогикалық училищесін жабу туралы» ұсынысын қабылдап, 27 тамыз күні КСРО мәдениет Министрлігінің №1494 бұйрығымен «Қарқаралы педагогикалық училищесінің оқушылары Қарағанды педагогикалық училищесіне ауыстыру туралы» шешім қабылдады.

ликвидации Каркаралинского казахского педагогического училища». 27 августа Министерство культуры СССР приказом № 1494 решило «... учащихся Каркаралинского казахского педагогического училища перевести в Карагандинское педагогическое училище.»

Новое пополнение преподавателей: Н.В.Ангарская, А.С. Бортной, В.Г.Васильева, М.И.Ильясов, А.П.Казанцева, Е.Т.Лоскутова, Н.В.Лукьянова, А.П.Полынский М.В.Синявская, Г.И.Чердаков, Е.А.Юдина

Жаңадан толыққан оқытушылар: Н.В.Ангарская, А.С. Бортной, В.Г.Васильева, М.И.Ильясов, А.П.Казанцева, Е.Т.Лоскутова, Н.В.Лукьянова, А.П.Полынский, М.В.Синявская, Г.И.Чердаков, Е.А.Юдина алғашқы педагогтармен бірге жас мамандарды дайындаудың өзіндік үрдісін қалыптастырды.

Орыс тілі сабағы Кепп И.В. 1959 жыл

вместе с первыми педагогами формировали свой почерк подготовки молодых специалистов

В середине XX века растет коллектив преподавателей, среди них: Ш.А. Турганбаева (дочь одного из первых выпускников 1926 года А. Турганбаева, заслуженного учителя школы КазССР), А.Д. Ли, А.Д. и Ю.В.

Урок русского языка Кепп И.В. 1959 год

XX ғасырдың ортасында ұстаздар ұжымы өсті, олардың ішінде Ш.А. Тұрғанбаева (1926 жылдың алғашқы түлектерінің бірі, Қазақ КСР мектебінің құрметті ұстазы А. Тұрғанбаевтың қызы), А.Д. Ли, Ю.В. Гершунов, А.Г. Пак, Ерлі-зайыпты Ярылкамышевалар болды. Училищені қызыл дипломмен аяқтаған М.Аймаганбетова, В. Иванова, Н. Гученко, Л. Эльзессер оқуын жалғастыру үшін педагогикалық институтқа жіберілді.

Гершуновы, А.Г. Пак, Р.Н. и Г.К. Ярылкамышевы. Выпускницы с красным дипломом М. Аймаганбетова, В. Иванова, Н. Гученко, Л. Эльзессер направляются для продолжения учебы в пединституты.

В 1956 году в коллектив влились молодые педагоги К.А. Абикинов (сам выпускник училища 1949 года). С.Б. Баткульдин А.М. Подопрелова, Э.С. Овчинникова, Р.И. Нам, М.Г. Целиди. Бурное развитие получает художественная самодеятельность. Впервые по

Еңбекшілер демонстрациясы – 7 қараша 1956 жыл

Демонстрация трудящихся – 7 ноября 1956 года.

1956 жылы ұжым Қ.Ә. Әбікенов (училищенің 1949 жылғы түлегі), С.Б. Баткульдин А.М. Подопрелова, Э.С. Овчинникова, Р.И. Нам, М.Г. Целиди сынды жас педагогтармен толықты. Көркемөнерпаздар ұжымы қарқынды дами бастады. Тұңғыш рет педагогикалық училищенің директоры В.Е. Кепп жетекшілік еткен көркемөнерпаздар ұжымы Қарағандының телеарнасында өнер көрсеті.

Телеарнадағы түсірілім. В.Е. Кепп басшылық еткен хор мен эстрадалық оркестр. Съёмки на телевидении. Хор под. Управлением В.Е. Кеппа и эстрадный оркестр.

В.Кепп– орыс тілі мен әдебиет пәнінің оқытушысы, КСРО ағарту ісінің үздігі В.Кепп – преподаватель русского языка и литературы Отличник просвещения СССР

Педагогикалық училищенің әйелдер хоры. Ән салушы В. Снопков, 1954 жыл Женский хор педучилища. Запевает в Снопков 1954г

Карагандинскому телевидению выступает коллектив художественной самодеятельности под руководством директора педагогического училища В.Е. Кеппа.

Телеарнадағы түсірілім. В.Е. Кепп басшылық еткен хор мен эстрадалық оркестр. Съёмки на телевидении. Хор под. Управлением В.Е. Кеппа и эстрадный оркестр.

В.Г. Василева ән-күй және музыка пәнінің оқытушысы, Глинканың «Я помню чудное мгновение» романсын орындауда В.Г.Василева преподаватель музыки и пения, исполняет романс Глинки «Я помню чудное мгновение»

Педагогикалық училищенің түлегі Ж.Қ. Базарбаев. Лентамен би билеу.ы Выпускник педучилища Ж.К.Базарбаев. Танец с лентами

Оқушылар А. Бабенко, О. Журилова қалалық спорттық олимпиадада 1 орынды иеленді.

А.С. Югай «Қазақ КСР мектебінің Құрметті ұстазы» белгісімен марапатталып, А.К. Транковская мен Е.А. Юдина «Жылдың үздік оқытушысы» деп танылып, орыс тілі пәнінің оқытушысы Н.В. Ангарская Қазақстанның жас жазушыларының кеңесіне шақырылды.

1961 жылы бастауыш мектеп орыс бөлімінің оқушылары қала мектептерінің бастауыш сыныптарын өз қарамқорлығына алды.

1966 жылы А.Ф. Моргачевтың басшылығымен радиоторап өз жұмысын бастады, ал орыс бөлімінің КТК (КВН) командасы қалалық байқауда 1 орынды иеленді.

1968 жылы училище директорының міндетін училищенің Қарағанды училищесі атанған кезіндегі алдыңғы қатарлы педагогтардың бірі В.Е. Кепп атқарды

Директорлық қызметінде Виктор Евгеньевич өзін шаруашылыққа бейім адам екендігін көрсетіп, шығармашылық және педагогикалық қызметін тастамай педагогикалық училищенің материалдық базасын нығайтып, толықтыра түсті. Уақыт өте басты корпусқа айналған оқу корпусын, жанынан бес қабатты студенттер жатақханасының құрылысын жалғастырды. Оқушылар мен педагогтар құрамы айтарлықтай арта түседі. Виктор Евгеньевичтің басшылығымен еңбек және сызу бөлімі құрылады.

Жаңа бөлімнің кабинеттері барлық қажетті жабдықтармен жабдықталды. Оқу шеберханаларына металл және ағаш өңдеуге

Учащиеся Бабенко А., Журилова О. занимают 1 места в городской спортивной олимпиаде.

А.С. Югай удостоен звания «Заслуженный учитель школы Каз.ССР, А.К. Транковская и Е.А. Юдина признаны лучшими преподавателями года, преподаватель русского языка Н.В. Ангарская приглашена на совещание молодых писателей Казахстана.

В 1961 году учащиеся русского школьного отделения берут шефство над начальными классами школ города.

В 1966 году открывает работу радиоузел под руководством А.Ф. Моргачева, а команда КВН школьного русского отделения занимает 1 место в городском конкурсе.

1968 год. Училище возглавил новый

директор В.Е. Кепп- один из первых педагогов карагандинского периода училища. На посту директора Виктор Евгеньевич раскрывается хорошим хозяйственником. Не оставляя творческую и педагогическую деятельность укрепляет и пополняет материальную базу

педагогического училища. Отстраивает новый учебный корпус, который становится главным корпусом, рядом отстраивает пятиэтажное студенческое общежитие. Значительно пополняется ученический и педагогический состав. Под руководством Виктора Евгеньевича создается новое отделение труда и черчения.

Кабинеты нового отделения оснащаются всем необходимым оборудованием. В учебные мастерские завозятся станки металло и деревообработки, в классы домоводства швейное оборудование.

арналған станоктар, үйі шаруашылығы кластарына тігін жабдықтары орнатылады.

Оқытушы-әдіскерлердің Республикалық семинарында Л.В. Алексеева, Л.Ф. Головкин, А.К. Транковская, З.М. Хрупина сынды ұстаздардың баяндамалары оқылды. Училищеде ұстаздардың жаңа толқыны Н.И. Пономарева, А.К. Пономарев, П.В. Радов, Л.Н. Ботнар жұмыс істей бастайды. Оқушылар облыстық театрланған ән байқауында 1 орынды иеленді. Драмалық үйірме өз жұмысын жалғастырды. Қала сахналарында, кәсіпорындарда Н. Погодиннің «Человек с ружьем», М. Горькийдің «Васса Железнова» пьесалары сахналанды.

Училищенің наградалар қоры Дүниежүзілік Халықтық Университеттер байқауының 2 дәрежелі Дипломымен толықты. Л.Ф. Моргочевтың жетекшілігімен оқушылар: Э. Граф, Т. Махрина, В. Сизинцева, Л. Слепец, В. Сухенко математикадан өткен обылыстық олимпиаданың жеңімпаздары атанды.

ВЛКСМ-ның 50 жылдық мерейтой құрметіне өткізілген қалалық митингте училище комсомолдарына Қызыл Ту табыс етілді.

Қазақ бөлімінің оқушылары мен оқытушыларының ұйымдастыруымен өткізілген «Сәкен Сейфуллин - ұмытылмас бір бейне» атты кеш сәтті өтті. Күзгі комсомолдық-кәсіподақтық жеңіл атлетика кроссына төменгі курстың 428 оқушысы қатысты. Қазақ бөлімінің екінші курс оқушылары командалық жеңіске жетті.

Оқытушылар В.В. Гирько және Ю.В. Гершунов оқушылармен бірге тұңғыш рет училищенің іргетасы қаланған Қарқаралы қаласына туристік жорыққа барды.

1969 жыл училищенің ұстаздары мен оқушыларының жаңа жетістіктерімен есте қалды. Училище 4 қабатты жаңа оқу ғимаратына көшірілді. 4138,8 кв. м. ауданды

На Республиканском семинаре преподавателей-методистов заслушаны доклады преподавателей Л.В. Алексеевой, Л.Ф. Головкин, А.К. Транковской, З.М. Хрупиной. В училище начинают работу преподаватели Н.И. Пономарева, А.К. Пономарев, П.В. Радов, Л.Н. Ботнар. Учащиеся занимают первые места в областном конкурсе театрализованной песни. Продолжает работу драмкружок. На сценах города, предприятиях ставятся пьесы «Человек с ружьем» Н. Погодина, «Васса Железнова» М. Горького.

Награды училища пополнились Дипломом 2 степени Всесоюзного смотра Народных Университетов. Под руководством Л.Ф. Моргачева учащиеся Э. Граф, Т. Махрина, В. Сизинцева, Л. Слепец, В. Сухенко становятся победителями Областной математической олимпиады.

На городском митинге в честь 50-летия ВЛКСМ комсомольцам училища вручено Красное Знамя.

С успехом прошел вечер «Наш незабвенный Сәкен Сейфуллин», организованный и проведенный учащимися и преподавателями казахского отделения. На старты осеннего комсомольско-профсоюзного легкоатлетического кросса вышли 428 учащихся младших курсов. Командную победу одержали учащиеся казахского отделения.

Преподаватели В.В. Гирько и Ю.В. Гершунов осуществили первый туристический поход учащихся на родину училища-город Каркаралинск.

1969 год ознаменован новыми успехами преподавателей и учащихся педагогического училища. Вступает в строй новое 4-х этажное здание учебного корпуса. Общая площадь 4138,8 кв. м, 26 учебных аудиторий, актовый и спортивный залы,

қамтыған ғимаратта 26 дәрісхана, акт және спорт залдары, арнайы жабдықтармен қамтылған кабинеттер, 80 орынды оқу залы бар кітапхана, асхана орналасты.

кабинеты со спец. оборудованием, библиотека с читальным залом на 80 мест, столовая.

В коллектив преподавателей вошли С.А. Алешина, В.Г. Джогало, В.М. Еланских,

Ұстаздар ұжымы С.А. Алешина, В.Г. Джогало, В.М. Еланских, Т.А. Ершен, Л.Ф. Ежова, В.П. Пересунько, Л.А. Чернова, Г.П. Шин, В.П. Шубина сынды педагогтармен толықты. Оқытушылар штаты 69 адамды құрады.

Социалистік жарыстың нәтижесі бойынша қазақ бөлімінің 2 курсы (класс жетекшісі С.Б. Кемелова), орыс бөлімінің 2 курсы (класс жетекшісі В.В. Гирько) үздік топ атанды.

Оқу үздіктерінің ІІ-слетінің 103 қатысушысы қалалық комсомолдар комитетінің 1-ші хатшысы Б. Бакеновпен кездесу өткізді.

Педагогикалық техникум мен училищенің тарихын жаңғыртуға арналған «Ізденіс-Поиск» тобы (жетекшісі Л.Ф. Моргачев) құрылды.

Халықтық шаруашылықтың жетістіктерінің Республикалық көрмесінде А.К. Транковская мен Л.Ф. Моргачев училище оқушыларының шығармашылығын көрсетті. Училище түлегі В. Сизенцева оқушылардың техникалық шығармашылығының Республикалық көрмесінің дипломанты атанды.

Училищенің Акт залында Облыстық филармонияның симфониялық оркестрі,

Т.А. Ершен, Л.Ф. Ежова, В.П. Пересунько, Л.А. Чернова, Г.П. Шин, В.П. Шубина. Штат преподавателей- 69 человек.

По итогам соцсоревнования лучшие группы- 2 курс казахского отделения (классный руководитель С.Б. Кемелова), 2 курс школьного русского отделения (классный руководитель Гирько В.В.)

103 –х участников второго Слета отличников и ударников приветствовал 1-ый секретарь горкома комсомола Б. Бакенов.

Создана группа «Поиск» (руководитель Л.Ф. Моргачев) по воссозданию истории педагогического техникума и училища.

На Республиканской Выставке достижений народного хозяйства творчество учащихся училища представляют А.К. Транковская и Л.Ф. Моргачев. Выпускница В. Сизенцева- дипломант Республиканской выставки технического творчества учащихся.

С концертами в актовом зале училища выступают симфонический оркестр областной филармонии, эстрадный театр г. Хабаровска, областной драмтеатр им. Станиславского.

В 1970 году открывается новое шестое отделение по подготовке учителей технического труда и черчения. Учащаяся 3 курса Л.Парфенова- Ленинский стипендиат. В

Хабарвск қаласының эстрадалық театры, Станиславский атындағы обылыстық драма театры өнерлерін көрсетті.

31 обұхаета предтавители 17 национальностей. Новое пополнение и у преподавателей: Е.Г. Вибе,

Саран педагогикалық училищесінің
Үрмелі аспаптар оркестрының Бірінші май
демонстрациясында өнер көрсетуі. Оқытушылар:
Л.Ф.Моргачев, В.Кепп.

Духовой оркестр Саранского педучилища на
Первомайской демонстрации.
Преподаватели Л.Ф.Моргачев, В.Кепп.

Училищенің Акт залында Облыстық филармонияның симфониялық оркестрі, Хабаровск қаласының эстрадалық театры, Станиславский атындағы обылыстық драма театры өнерлерін көрсетті.

1970 жылы техникалық еңбек пен сызу пәнінің мұғалімдерін даярлайтын жаңа алтыншы бөлім ашылды. Үшінші курс оқушысы Л.Парфенова Лениндік степендиант атанды. 31 топта 17 ұлт өкілдері білім алды. Оқытушылар ұжымын Е.Г. Вибе, Ю.В. Виньков, А.Н.Гущенская, Н.И.Елизарова, Е.И. Журбицкая, В.П. Ковалев, Л.М. Пономарева, Н.Х. Хасенова, училище түлегі О.Н.Шульгина сынды жас мамандармен толықты. Училищенің 23 оқытушысы «Еңбектегі ерлігі үшін» мерейтойлық медальмен марапатталды. С. Аймагамбетов, К.Дари, Л. Панферова, В. Сизинцева, В.Федотова енген (жетекшісі С.А. Алешина Мен С.Б. Баткульдина) математиктер командасы обылыстық олимпиаданың

Ю.В. Виньков, А.Н.Гущенская, Н.И.Елизарова, Е.И. Журбицкая, В.П. Ковалев, Л.М. Пономарева, Н.Х. Хасенова, выпускница училища О.Н.Шульгина. 23 преподавателя удостоиваются юбилейной медали «За трудовую доблесть». Команда математиков С. Аймагамбетов, К.Дари, Л. Панферова, В. Сизинцева, В.Федотова (руководитель А.Алешина и С.Б.Баткульдин) - дипломаты областной олимпиады. На Республиканской научно-практической конференции по краеведению и туризму представлен доклад об опыте проведения туристических походов в Каркаралинск С.И.Хрупиным. Участники читательской конференции по повести Утебая Канахина «Хочу людям счастья» посылают приветственное письмо автору. Программа областного телевидения «Юность» посвящается жизни коллектива училища.

В 1971 году вступило в строй новое 4-этажное общежитие на 515 мест общей

дипломанттары атанды. Республикалық ғылыми-практикалық конференцияда өлкетану және туризм бойынша С.И. Хрупинаның Қарқаралыға туристік жорық жүргізу тәжірибесі жөніндегі баяндамасы оқылды. Өтебай Канахиннің «Адамдарға бақыт тілеймін-Хочу людям счастья» повесіне арналған оқырмандар конференциясына қатысушылар авторға сәлемде хат жолдады. Облыстық телеарнаның «Юность» бағдарламасы училище ұжымының тұрмыс-тіршілігіне арналады.

1971 жылы жалпы ауданы 5576,6 кв. метрді қамтитын 515 орынды 4 қабатты жаңа жатақхана іске қосылды. Тұңғыш рет дайындық курстары ашылып, онда училищеге түсуге ниетті 215 талапкер дайындалды. Оқушылар саны 1529 жетіп, білім алушылар саны бойынша 15 орыс тобы, 4 қазақ тобы, 4 неміс тобы құрылды. Мектепке дейінгі және еңбек бөлімдерінде 6 топтан болды. Алғашқы радиохабар өткізілді. Училищеде еңбек ететін 77 ұстаздың санын О.К.Бабич, Л.В.Дитрих, П.Я.Волгин, Н.С.Курин, В.А.Позднякова, А.К.Тупилина сынды жаңа мамандар толықтырды.

Драмалық үйірменің (жетекшісі С.И. Хрупин) репертуарына Е.Евлаховтың «Бой с тенью», «Смело мы в бой пойдем», Ц. Солодарядің «Сверстники грозы», В.Розовтың «В поисках радости», И.Эвальдің «Январским вечером», М.Горькийдің «Васса Железнова» пьесалары енді.

ОАОО оқушыларының 8 облыстық спартакиадасында алғашқы рет қыздар командасы 1 орынды иеленді.

Халықтың қолөнер шебері Сахи Биби Бекташева өз еңбектерін училище ұжымына тарту етті.

1972 жылы училищенің жарты ғасырлық мерейтойы тойланды. Оқу орынының наградалары Қазақ КСР жоғарғы Кеңесі президиумының Құрмет

площадью 5576,6 кв. метра. Впервые открылись подготовительные курсы, на которых готовились к поступлению в училище 215 абитуриентов. Контингент достиг 1529 учащихся, обучающиеся в 15 группах русского, 4 группах казахского и 4 группах

немецкого отделений. По 6 групп насчитывали дошкольное и трудовое отделения. Проведена первая радиопрограмма. Штат преподавателей пополнился О.К.Бабич, Л.В.Дитрих, П.Я.Волгиным, Н.С.Куриным, В.А.Поздняковой, А.К.Тупилиной и в училище уже работало 77 педагога.

В репертуаре драматического коллектива (руководитель С.И.Хрупин) пьесы «Бой с тенью» В.Тура, «Смело мы в бой пойдем» Е.Евлахова. «Сверстники грозы» Ц.Солодаря, «В поисках радости» В.Розова, «Январским ветер» И.Эвальда, «Васса Железнова» М.Горького.

Впервые на 8 областной спартакиаде учащихся ССУЗ команда девушек заняла 1 место.

Народная самодеятельная художница Сахи Биби БЕКТАШЕВА дарит свои работы коллективу училища. Полувековой юбилей училище отмечает в 1972 году. Его награды пополнились Почетной Грамотой Президиума Верховного Совета Казахской ССР. Успешно выступает преподаватель Л.В.Мироненко-Алексеева на Всесоюзном семинаре председателей предметно-методических комиссий в Москве. Преподаватель В.Г.Бангевитц-Васильева становится лауреатом Республиканского фестиваля самодеятельного искусства в Алма-Ате. Создана комсомольская добровольная народная дружина (начальник преподаватель физического воспитания мастер спорта В.М.Еланских).

грамотасымен толықты. Оқытушы Л.В. Мироненко-Алексеева пәндік-әдістемелік комиссия төрағаларының Москвада өткен Бүкіл одақтық семинарында

Областное телевидение в программе «Радуга» рассказывает о творчестве учащихся трудового отделения (1973 год). В этом же году с лекциями и концертами по трем

Н.И. Пономарева химия пәнін жүргізу үстінде

Н.И. Пономарева ведет урок химии.

өз баяндамасын оқыды. Оқытушы В.Г. Бангевиц-Васильева Алматыда өткен Республикалық жеке өнер фестивалінің лауреаты атанды. Комсомолдардың халықтық жасағы құрылды (жасақ басшысы дене тәрбиесінің оқытушысы, спорт шебері В.М.Еланских).

1973 жылы Обылыстық телеарнаның «Радуга» бағдарламасында еңбек бөлімі оқушыларының шығармашылықтары жөнінде әңгіме өрбітіледі. Осы жылы училищенің агитациялық бригадасы Егіндібұлақ ауданының үш совхозында лекция-концерттермен іс-сапарға барды. Училищенің комсомолшылары алтыншы жыл қатарынан қаладағы үздік жастар ұйымы ретінде қалалық комсомолдар комитеттің сыйлығымен марапаталынды. Неміс бөлімінің оқушылар жеті жыл қатарынан қала радиосында туған тілдерінде хабарлар жүргізеді.

1974 жылы математика пәнінің оқытушысы С.А. Алешина Қазақ КСР-ы

совхозам Егіндыбулакского района совершается поездка агитационной бригады училища. Комсомольцы училища шестой год подряд отмечают выпелом горкома комсомола как лучшая организация молодежи города. На городском радио уже семь лет учащиеся немецкого отделения регулярные передачи на родном языке.

Преподаватель математики С.А.Алешина награждена Грамотой Президиума Верховного Совета Казахской ССР (1974 год).

40-летию первой постановки оперы «Кыз Жибек» Е. Брусиловского посвящен тематический вечер. Становится традицией проведение экскурсий учащихся в войсковую часть № 33641 городского гарнизона.

В 1976 году директором училища назначается К.А.Абикенов, окончивший Каркаралинское педучилище в 1949 году.

Жоғарғы Кеңесі Президиумының Құрмет грамотасымен марапатталды. Е. Брусиловскийдің «Қыз Жібек» операсының алғашқы сахыналанғанына 40 жыл толуына орай тақырыптық кеш өткізілді.

Оқушылардың қалалық гарнизонның №33641 әскери бөліміне экскурсия жасауы дәстүрге айналды

Училище директоры қызметіне педагогикалық училищенің 1949 жылғы түлегі Қ.Ә. Әбікенов тағайындалады.

Қабдрахман Әбікенұлы алғыр басшы бола білді. Оның жұмыс күні өте ерте басталатын: ең алдымен жатақханаларды (екі жатақхана болды) аралап, барлығын сұрастырып, тәрбиешілермен, қызметкерлермен сұхбаттасып, содан кейін ғана училищенің бас корпусына баратын. Қабдрахман Әбікенұлы үнемі жаяу жүріп, барлық жерге үлгеріп жүрді.

Даналық ақыл-кеңесті шынайы ұлы тұлға ғана бере алады. Ал, Қабдрахман Әбікенұлының ұлылығы мен даналығы – оның қарапайымдылығы мен кеңпейілдігінде. Ол, өзгелер сияқты әдемі сөздермен жамаланып мәнерлі сөйлеуге тырыспайтын. Ол өз жұмысымен бірге өмір сүріп, туған училищесінде болып жатқан барлық жағдай үшін жанын салатын. Біздің, құрметті Қабекеңнің кабинетіне кез-келген уақытта жеке бастың мәселесімен келсең, сені тындап, көмектесеп, жылы лебізін білдіруге уақыт таба білді. Оның жылы нұрға толы жанары, ізгі сөзі – шарағандығыңды да, сәтсіздіктеріңді де ұмыттырып, қажырлы еңбек етіп, өмірге шаттануға ниеттейді! Осындай тұлғаларды «Ұлы тұлға» деп

Кабдрахман Абикенович был деятельным руководителем. Его рабочий день начинался очень рано: сначала он обходил общежития (их было два), интересовался всем, беседовал с воспитателями, персоналом, а потом направлялся в главный корпус училища. Он много ходил пешком и всюду успевал.

Мудрые советы может давать человек поистине великий. А величие и мудрость Кабдрахмана Абикеновича – в его простоте и доброте. Он никогда не говорил витиевато, как некоторые, пытаюсь прикрыться красивыми словами. Он жил и дышал своей работой, он болел душой за все, что происходило в его родном педучилище. К нему, нашему уважаемому Кабеке, можно было прийти в кабинет с личной проблемой в любое время, и он обязательно находил время, чтобы выслушать, помочь, посочувствовать. Его теплый взгляд, доброе слово – и забываешь об усталости и неудачах, и хочется творить и радоваться жизни! О таких людях говорят: Человек с большой буквы. Он преподносил нам каждый день уроки Жизни, уроки Добра, уроки Совести. Весь путь Кабдрахмана Абикеновича – это путь служения людям, путь выдающейся личности. Ему сопутствовали уверенность и надежда, которые воплотились в конкретном результате.

Первые связи с Карагандинским педагогическим институтом, но совместной работе по улучшению качества и сокращению сроков подготовки молодых

атайды. Ол, біздерге әр күн сайын Өмір, Мейірімділік, Ар-ұждан дәрісін көрсете білді. Қабдрахман Әбікенұлының еңбек жолы – адамдарға еңбек ету, ұлы тұлғаның жолы болды. Оған сенімділік пен үміт серік болып, еңбегі нақты нәтижелермен айшықталды.

Жас педагогтарды дайындау сапасын жақсарту және мерзімін қысқарту жолында Қарағанды педагогикалық институтымен алғашқы байланыс орнатылды. Ай сайын «Іс-тәжірибеден» бюллетені шығарыла бастады. Мектепке дейінгі бөлімдері меңгерушілерінің Бүкілодақтық кеңесінде училище тарапынан Н.Н. Санина баяндама жасады.

Училищенің 55 жылдық мерейтойы қарсаңында ұжым КСРО ағарту ісінің Министрлігі, ағарту ісі жұмыскерлерінің кәсіподағы Орталық кеңесінің, Жоғарғы мектеп, ғылыми мекемелер мен ВЛКСМ ОК Құрмет грамотасымен марапатталады (1977 жыл).

Жаңа педагогикалық училищенің ашылуына байланысты Қазақ КСР ағарту ісі министрлігінің 1978 жылдың 17 қараша күнгі № 168 Бұйрығымен училище атауы Абай атындағы Саран педагогикалық училищесі болып өзгертілді. Жаңа училищенің директорлық қызметіне оқу орнында еңбек жолының соңына дейін қызмет еткен Л.Ф. Моргачев тағайындалды.

Училищенің жаңа Жарғысы қабылданды. Жас сынып жетекшісі мектебі өз жұмысын бастады. Оқушылардың ұжымда қоғамдық-саяси жұмыстарды ұйымдастырушылық білімі мен дағдысын меңгеруіне бағытталған іс-шаралар жүйесін қамтыған қоғамдық-саяси тәжірибесі енгізілді.

Қоғамдық университетте тағы бір жаңа журналистика факультеті ашылып, Халық университеттерінің Бүкілодақтық байқауда III дәрежедегі дипломмен марапатталды

педагогов. Ежемесячно выходит бюллетень «Из опыта». На Всесоюзном совещании заведующих дошкольными отделениями от училища выступает Н.Н.Савина.

К 55-летию Юбилею коллектив училища награжден Почетной Грамотой Министерства просвещения СССР, ЦК профсоюза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений и ЦК ВЛКСМ (1977 год).

В связи с открытием нового педагогического училища Приказом Министерства просвещения КазССР №168 от 17 ноября 1978 года училище переименовывается в Саранское педагогическое училище имени Абая. Директором нового училища назначается Л.Ф.Моргачев, проработавший в СарПУ.

Принимается новый Устав училища. Работает школа молодого классного руководителя. Введена общественно-политическая практика - система мероприятий, направленная на приобретение учащимися знаний и навыков организаторской общественно-политической работы в коллективе.

Общественный Университет пополнился новым факультетом журналистики (декан М.И.Мижаяева) и отмечен Дипломом III степени Всесоюзного смотра Народных университетов.

В Донецке (Украина) на Всесоюзном фестивале учащихся педучилищ страны Казахстан и наше училище представляли Кенже Тунгышбаева и Валентина Качемайкина. Жюри фестиваля отметили приготовленные ими казахские национальные блюда. В 1979 году по итогам Республиканского смотра-конкурса педагогических училищ - Саранское на 3 месте. Коллектив училища занесен на областную Доску Почета и награжден Переходящим Красным Знаменем.

Донецкде өткен педагогикалық училище оқушыларының Бүкілодақтық фестиваліне Қазақстан және училище атынан Кенже Тұңғышбаева мен Валентина Качемайкина қатысты. Фестивальдің қазылар алқасы оқушылар дайындаған ұлттық тағамдарға жоғары баға берді.

1979 жылы педагогикалық училищелердің арасында өткен Республикалық байқаудың қорытындысы бойынша Саран педагогикалық училищесі ІІІ орынды иеленді. Училище ұжымы Облыстық Құрмет тақтасына ілініп, ауыспалы Қызыл Туымен марапатталды.

Психология-педагогикалық тақырыптағы Бүкілодақтық шығармашылық жұмыста байқауында Лариса Фустың «Абай атындағы Саран педагогикалық училищесіндегі қоғамды-саяси практика барысында жастарды еңбекке тәрбиелену» тақырыбындағы жұмысы (жетекшісі Л.А. Чернова) жоғары бағаланды.

Коммунистік тұрмыстың екінші мамандығы қоғамдық кәсіп университетіне – 20 жыл. 12 факультетте 560 оқушы дәріс алады. Тек 1979 жылдың өзінде 6 дене тәрбиесі пәнінің мұғалімі, 6 мектепке дейінгі мекеменің музыкалық қызметкері, 2 математикалық үйірме жетекшісі, 18 бейнелеу өнері үйірмесінің жетекшісі, 4 сурет мұғалімі, 16 ән-күй мұғалімі, 10 театр ұжымының жетекші-лекторы, және 2 оркестр жетекшісі түлеп ұшты.

Училищенің командасы математика мен химия пәндерінен өткен обылыстық олимпиаданың екінші жүлделі орын иегері атанды. Орта арнаулы оқу орындары арасында өткен кезекті спартакиадада екінші орынға ие болды. Драмалық үйірме (жетекшісі П.Я. Волгин) мүшелері В.Васильевтің «А зори здесь тихие...» пьесасын Қалалық кеншілер мәдениет сарайының

На Всесоюзном конкурсе творческих работ по психолого- педагогической тематике отмечена работа Ларисы Фукс «Трудовое воспитание молодежи в ходе общественно-политической практики в Саранском педагогическом училище имени Абая» (руководитель Л.А.Чернова).

Университету общественных профессий, второй специальности коммунистического быта - 20 лет. На 12 факультетах занимается 560 учащихся. Только в 1979 году выпущено 6 учителей физического воспитания, 6 музыкальных работника дошкольных учреждений, 2 руководителя математического кружка, 18 руководителей кружков изобразительного искусства, 4 учителя рисования, 16 учителей пения, 10 лектор руководителя самодеятельного театрального коллектива и 2 руководителя оркестра.

На областных олимпиадах по математике и химии команды училища вторые. Второе место и на очередной спартакиаде ССУЗ области

Драмкружковцы (руководитель П.Я.Волгин) осуществили постановку пьесы В.Васильева «А зори здесь тихие...» с премьерой на сцене городского Дома культуры горняков.

В 1980 году почетное звание «Заслуженный учитель школы Казахской ССР» присвоено директору училища К.А.Абикенову, уже четверть века работающему в коллективе. Открытие Карагандинского химико-технологического техникума - учебного заведения завода «Карагапдарезинотехника». Директор С.Н.Тулегенов, завуч Л.М.Ковальчук. Штат преподавателей 12 среди которых Л.Н.Ким, Л.П.Фукс, Н.К.Жакенова, Л.М.Лян. Контингент учащихся - 120 на дневном и 90 на вечернем отделениях. Создается комсомольско-педагогический отряд «Данко».

сахнасында тұңғыш рет сахналады.

1980 жылы ұжымында ширек ғасыр еңбек ететін училище директоры Қ.Ә. Әбікеновке «Қазақ КСР мектебінің Құрметті ұстазы» құрметті атағы тағайындалды. Қарағандырезинатехника» зауытының оқу орны базасында Қарағандының химия-техникалық техникумы ашылды. Техникумнің директоры қызметіне С.Н. Төлегенов, меңгерушісі ретінде Л.М. Ковальчук тағайындалды. Штаттағы оқытушы саны 12, оның ішінде Л.Н.Ким, Л.П.Фукс, Н.К.Жакенова, Л.М.Лян сынды ұстаздар бар. Оқушылар саны: күндізгі бөлімде-120, кешкі бөлімде -90 оқушы болды. «Данко» комсомолдық-педагогикалық отряд құрылды. Оқушылардың шығармашылық жұмыстары бойынша өткен Республикалық байқаудың жеңімпазы үшінші курс оқушысы И. Алексеева Мәскеуде өткен Бүкілодақтық байқауға қатысты.

Победительница Республиканского конкурса творческих работ учащиеся третьекурсница И.Алексеева участвует на Всесоюзном конкурсе в Москве.

Училище гордится тем, что первые шаги в большое искусство делали в нашей самодеятельности Заслуженная артистка РСФСР, солистка Большого Театра Союза ССР Людмила Нам и солистка Куйбышевского оперного театра Светлана Чемурнова.

Преподаватель физического воспитания Ж.К.Базарбаев награжден орденом «Дружба народов» (1981 год).

Преподаватель Л.Ф.Ежова выступила с докладом на Республиканском совещании по охране природы. Преподаватель Л.А.Чернова представляет область на Всесоюзной научно-практической конференции в г.Курске.

Бірінші май демонстрациясы. Қ.Ә. Әбікенов, Е.Қ. Базарбаев, Л.А. Чернова

Первомайская демонстрация. К.А. Абикиенов, Е.К. Базарбаев, Л.А. Чернова.

Училище өнер жолындағы алғашқы қадамдарын училищенің көркемөнерпаздар үйірмелерінен бастаған, РФСРО-ның Құрметті артисі, КСРО Үлкен театрының әншісі Людмила Нам мен Куйбышев қаласының опера театрының әншісі

В 1981 году создан Совет по профилактике правонарушений (председатель А. Алешина). Училищу оказана честь провести 1 областной слет отличников учебы техникумов и училищ Карагандинского региона.

Светлана Чепурнованы мақтаныш етеді.

Оқытушы Ж.Қ. Базарбаев «Халықтар достастығы» орденімен марапатталды (1981 жыл). Оқытушы Л.Ф. Ежова қоршаған ортаны қорғауға арналған Республикалық конференцияда өз баяндамасын оқыды. Л.А. Чернова Курскде өткен Бүкілодақтық ғылыми-практикалық конференцияда обылыс мәртебесін қорғады.

1981 жылы құқық бұзушылардың алдын алу Кеңесі құрылды (жетекшісі С.А. Алешина). Училищеге Қарағанды аймағындағы техникумдер мен училищелердің оқу үздіктерінің 1 облыстық слетін өткізу құрметі берілді.

Куанышев пен Сүйіндіков сызудан өткен II обылыстық олимпиаданың екінші орнын иеленді

1982 жылы училище XI бес жылдық қорытындысы бойынша Бүкілодақтық социалистік жарыстардың жеңімпазы атанды. Қазақ КСР ағарту ісінің Министрі К.Б. Балахметов ұжымға ауыспалы Қызыл Туды табыс етті.

Л.Ф. Головко салтанатты жиында сөз сөйлеуде (1980 жыл)

Л.Ф. Головко выступает на торжественной линейке (1980год)

Училищенің наградалары Халық университеттерінің Бүкілодақтық байқауының II дәрежедегі дипломымен толықты.

Кеңестік неміс әдебиеті күндері кезінде ақын Г.Г. Генке, прозашы И.А. Сухарь және «Простор» журналының бас редакторы И.И. Шухов кеш қонақтары болды (1984 жыл).

Второе место на II областной олимпиаде по черчению. Призеры Куанышев и Суюндыков.

В 1982 году Училище - победитель Всесоюзного социалистического соревнования по итогам XI пятилетки. Министр просвещения Каз ССР К.Б.Балахметов вручил коллективу Переходящее Красное Знамя.

Қазақ КСР ағарту ісінің Министрі К.Б. Балахметов, директор Қ.Ә. Әбікенов, Н.Н.

Савина, С.А. Алешина, Л.Ф. Головко.
Министр образования Каз. ССР К.Б. Балахметов,
директор К.А. Абикинов,
Н.Н. Савина, С.А. Алешина, Л.Ф. Головко.

Награды училища пополнились Дипломом 2-ой степени Всесоюзного смотра Народных Университетов.

В дни советской немецкой литературы гостями были поэт Г.Г. Генке, прозаик И.А.Сухарь и зам. главного редактора журнала «Простор» И.И.Шухов (1984 год).

В 1985 году преподаватели Л.В.Алексеева и Ю.В.Гершунов первые удостоенные звания «Учитель-методист». Преподаватель рисования В.А. Сон признан «Педагогом-85». На Всесоюзном семинаре-совещании по проблемам преподавания родного языка Карагандинскую область представляет Х.А.Ибраева.

1985 жылы оқытушылар Л.В. Алексеева мен Ю.В. Гершуновқа тұңғыш рет «Оқытушы – әдіскер» атағы берілді. Сурет пәнінің оқытушысы В.А. СОН «85 жылдың үздік педагогі» деп танылды. Ана тілді үйрету мәселесі бойынша өткен Бүкілодақтық семинар-кеңеске Қарағанды облысы атынан Х.А. Ибраева қатысты.

Қ.Ә. Әбікенов, Б.В. Бекболатова, В.В. Гирько,
М.И. Мижаева (1984 жыл)
К.А. Абикенов, Б.В. Бекбулатова, В.В. Гирько,
М.И. Мижаева (1984 год)

Облыстық «Құрмет кітабына» училищенің орыс тілі мен әдебиет пәнінің оқытушысы С.Б.Кемелованың есімі енгізілді.

Математика пәнінің оқытушысы Л.В. Мироненко-Алексеева Н.К. КРУПСКАЯ атындағы сыйлықтың лауреаты атанды. Оқытушы Б.К. Нұғышев Қарағанды облысы күндері аясында өткен Қазақ КСР Халық шаруашылық жетістіктер көрмесіне қатысты.

1988 жыл. Неміс тілінде оқытылатын балабақша тәрбиешілерін дайындау бойынша алғашқы жаңа топ ашылды. Неміс тілі бөлімінің оқытушылары неміс тілі топтарының қала балабақшаларындағы жұмыстарын ұйымдастыруға атсалысты. Обылыстық телеарнаның «Рундшау» бағдарламасын бір бағдарламасы неміс бөлімінің тыныс-тіршілігіне арналды.

1989 жылы тұңғыш рет қазақ халқының «Наурыз» тойы сән-салтанатпен өткізілді. Оқушылар КСРО Халық артисі Алібек Дінішев, Қазақ КСРО-ның Халық артисі С. Боранбаевтың, симфониялық

Қ.Ә. Әбікенов, Б.В. Бекболатова, В.В. Гирько,
М.И. Мижаева (1984 жыл)
К.А. Абикенов, Б.В. Бекбулатова, В.В. Гирько,
М.И. Мижаева (1984 год)

В областной «Книге Почета» имя преподавателя языка и литературы С.Б.Кемеловой.

Преподаватель математики Л.В.Мироненко-Алексеева - лауреат премии имени Н.К.КРУПСКОЙ. Преподаватель Б.К.Нугышев - участник Дней Карагандинской области на ВДНХ КазССР (1987 год).

1988 год. Первый набор в группу по подготовке воспитателей детских садов с немецким языком обучения. Преподаватели немецкого отделения принимают участие в организации работы немецких групп в детских садах города. Жизни немецкого отделения посвящает передачу программа «Рундшау» областного телевидения.

В 1989 году впервые красочно проведен праздник казахского народа «Наурыз». С концертами перед учащимися выступали Народный артист СССР Алибек Днишев, Народная артистка Казахской ССР С.Боранбаева, казахский симфонический оркестр и немецкий драматический театр.

«Соңғы қоңырау» Волгин П.Я., Гирько В.В.,
Мижаева М.И., Савина Н.Н., Абикенов К.А.,
Алешина С.А., Абельсеитова К.Т., Ким О.М.

«Последний звонок» Волгин П.Я., Гирько В.В.,
Мижаева М.И., Савина Н.Н., Абикенов К.А.,
Алешина С.А., Абельсеитова К.Т., Ким О.М.

оркестр мен неміс драмалық театрының
өнерлерін тамашалады.

1990 жыл. Аттестацияның
нәтижесінде С.А.Алешина «КСРО ағарту
ісінің үздігі», И.Э.Крылова, В.П.Пересунько,
Г.В.Шапинская И.Р.Соколовская «Қазақ КСР
ағарту ісінің үздігі», А.К. Пономарев «Орта
кәсіптік білім беру үздігі» белгісімен
марапатталды.

1990 год. По результатам аттестации
С.А.Алешина награждена знаком «Отличник
просвещения СССР», «Отличниками
народного просвещения КазССР» стали
И.Э.Крылова, В.П.Пересунько,
Г.В.Шапинская И.Р.Соколовская и
«Отличником среднего специального
образования» А.К. Пономарев.

Оқытушылар мерекелік демонстрацияда (1987
жыл)

Преподаватели на праздничной демонстрации
(1987 год)

Оқытушы Н.Ж. Нұрпейсов
Қызылордада өткен Республикалық
конференцияда «Қазақ тілі мен әдебиетін
оқытудың маңызды мәселелері» тақырыбында
баяндама оқыды. Оқытушылар Д.А.Барихина,
Л.Н.Прадан және Т.С.Эртман Алматыда өткен

Преподаватель Н.Ж.Нурпеисов на
Республиканской конференции в Кызыл Орде
выступает с докладом «Актуальные проблемы
преподавания казахского языка и
литературы». Преподаватели Д.А.Барихина,
Л.Н.Прадан и Т.С.Эртман участники

Бүкілодақтық неміс халқының мәдениеті мен өнер фестиваліне қатысты. Т.К. Алякина дайындаған оқушы И. Чмиль информатикадан өткен Республикалық олимпиаданың ІІІ орын жүлдегері атанды. Неміс бөлімінің жеті үздік оқушыларына Алматыдағы неміс драма театрының ашылу салтанатына арналған жолдамалармен марапатталды.

Училище ұжымы қонақ ретінде жазушы және ғалым Ә. Әзиевті қарсы алды. 30-шы рет жылсайынғы дәстүрлі спартакиада өткізілді

1991 жылы оқытушы-әдіскер С.А.Алешина мен Л.Н. Павлова бастауыш мектеп оқушыларын дамыта оқыту әдісімен қаруландыруды қолға алады.

Компьютерлік оқу кабинеті (жетекшісі Т.К. Алякина) обылыстық байқауда ІІІ орынның жүлдегері атанды. Л.И. Бангевиц, Л.А.Тен және Л.А. Чернова училище атынан Целиноградта өткен шығармашылық қызмет атқаратын педагогтардың Республикалық семинарына қатысты. Оқытушылар Л.Ф. Ежова мен В.П. Пересунько «Орта арнаулы білім беру ісіндегі ерең еңбегі үшін» белгісімен марапатталды. Д.А. Барихина мен И.Э. Крылова неміс тілі оқытушыларының халықаралық курсына қатысты. А.К.Тупилина орта арнаулы оқу орындары оқытушыларының обылыстық байқауының дипломанты атанып 3 орынды иеленді. Келесі жылдарда аталмыш байқауда оқытушы И.Э. Крылова (1 орын), С.И. Радайкина (1 орын), Г.В. Шапинскаялар (3 орын) дипломант атанды.

Всесоюзного фестиваля немецкой культуры и искусства в Алма-Ате. Почетное ІІІ место на Республиканской олимпиаде по информатике у

И.Чмиль, подготовленная преподавателем Т.К. Алякиной. Семь лучших учащихся немецкого отделения премированы поездкой в Алма-Ату на открытие немецкого драматического театра. В гостях у

коллектива побывал писатель и ученый А.АЗИЕВ. В 30-ый раз прошла традиционная круглогодичная спартакиада учащихся.

В 1991 году методику развивающего обучения младших школьников берут на вооружение преподаватели-методисты С.А.Алешина и Л.Н.Павлова.

Кабинет компьютерного обучения (руководитель Т.К.Алякина) отмечен ІІІ премией областного смотра-конкурса. Л.И. Бангевиц, Л.А.Тен и Л.А.Чернова представляют училище на Республиканском семинаре творчески работающих педагогов в г.Целинограде. Значками «За отличные успехи в среднем специальном образовании» отмечены преподаватели Л.Ф.Ежова и В.П.Пересунько. Д.А.Барихина и И.Э.Крылова - слушательницы международных курсов преподавателей немецкого языка. А.К.Тупилина - дипломант областного конкурса преподавателей ССУЗов (3 место). В последующие годы дипломантами этого конкурса становятся преподаватели И.Э. Крылова (1 место), С.И. Радайкина (1 место), Г.В. Шапинская (3 место).

«Еңбек ардагері» белгісін алған ұстаздарды
марапаттау сәті. (1990 жыл)

Чествование преподавателей, получивших
отличительный знак «Ветеран труда». (1990 год)

1992 жыл. Училищеде Қазақстандағы педагогикалық училищелердің ұлттық бөлімдері оқытушыларының Республикалық конференциясы өткізілді. Оқытушыларға қазақ тілін үйрету үйірмесінің жұмысы қайта жанданды. Училище оқушылары облыстық пәндер олимпиадасында өздерінің білім деңгейлерін көрсетті. Н.Андреева, И.Динислямова, Г.Ланг сынды оқушылар (оқытушылары Г.С. Бопишева мен Г.Ж. Жүсіпбекова) қазақ тілінен өткен олимпиадалардың барлық жүлделі орындарын иеленсе, орыс тілі мен әдебиеттен өткен олимпиадада С.Брил, З.Гарипова, А.Клишина, Е.Овечкина, С.Пожидаева, Т. Филиппова командалық жеңіске жетті. Облыстық ұлттық би фестивалінде К. Абуғалиев пен Л.Н. Прадан жетекшілік ететін «Танцующая долина» би ұжымы лауреат атанды. Училищенің оқытушыларынан құралған КТК (КВН) командасы (Г.В.Шапинская, Е.В. Трофимова, Л.И. Бангевиц, Н.Б. Рудневская, Л.И. Мурашова, Е.В. Гопяк) Ресей армиясының офицерлерімен өткізілген ойында жеңімпаз атанды.

Қазақ бөлімінің екінші курс оқушылары: Г.Жунусова, Б.Кайырова, Д.Керимбаева, Б.Кенесбаев және Г.Сарсенбаева (оқытушысы Г.Г. Жұмабекова)

1992 год. Училище принимает Республиканскую конференцию преподавателей национальных отделений педагогических училищ Казахстана. Возобновлена работа кружка по изучению преподавателями казахского языка. Успешное выступление на областных предметных олимпиадах. Н.Андреева, И.Динислямова, Г.Ланг заняли все призовые места на олимпиаде казахского языка (преподаватели Г.С.Бопышева и Г.Ж.Жусупбекова). С.Брил, З.Гарипова, А.Клишина, Е.Овечкина, С.Пожидаева, Т. Филиппова одерживают командную победу на олимпиаде по русскому языку и литературе. Лауреаты областного фестиваля народного танца К.Абугалиев и ансамбль «Танцующая долина» Л.Н.Прадан. Команда КВН преподавателей училища стала победителем в товарищеской игре с офицерами Российской армии (Г.В.Шапинская, Е.В. Трофимова, Л.И. Бангевиц, Н.Б. Рудневская, Л.И. Мурашова, Е.В. Гопяк). С 3 местом вернулась с областной математической олимпиады команда 2 курса казахского отделения Г.Жунусова, Б.Кайырова, Д.Керимбаева, Б.Кенесбаев и Г.Сарсенбаева (преподаватель Г.Г.Жумабекова).

В 1994 году преподаватель

математикадан өткен обылыстық олимпиададан III жүлделі орынмен оралды.

1994 жылы оқытушы Г.Ж. Жүсіпбекова қазақ тілі мұғалімдерінің облыстық байқауында лауреат атанды. Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары қызметіне, училищенің 1979 жылғы түлегі Н.П. Шаповалова-Демина тағайындалды. Ол училищенің басшылық лауазымын атқарушы үшінші түлек.

Г.Ж.Жусупбекова - лауреат областного конкурса учителей казахского языка. Заместителем директора по учебной работе назначена Н.П. Шаповалова-Демина, окончившая училище еще в 1979 году. Это третья выпускница, занимающая руководящую должность в училище.

Оқытушылар мен оқушылардың «КВН» ойыны.
(1992 жыл)

Игра «КВН» преподавателей и учащихся (1992 год)

1995 жылдың желтоқсанында училищенің атауы Саран гуманитарлы-техникалық колледжі болып өзгертілді.

1997 жылы Саран педагогикалық колледжінің тарихында айтулы жыл болды. Білім беру жүйесіндегі өзгерістер колледж тарихындағы жаңа кезеңді ашты. Саран педагогикалық колледжі Қарағандының химия-технологиялық колледжімен бірігіп, бір оқу ордасына айналды. Ұжымда 20 жыл бойы басшылық еткен Қ.Ә. Әбікенов өзінің «ақ таяғын» техника ғылымдарының кандидаты В.А. Закомолкинге табыс етті.

В декабре 1995 года училище переименовывается в Саранский педагогический колледж.

1997 год стал определяющим в истории Саранского педагогического колледжа. Реформы системы образования открыли качественно новый период в истории колледжа. Саранский педагогический колледж объединен с Карагандинским химико-технологическим колледжем в одно учебное заведение. К.А.Абикенов, руководивший коллективом 20 лет, передает «актаяк» руководства кандидату технических наук В.А. Закомолкину.

Закамолкин

Владимир Анатольевич – адами құндылықтарды негізге алатын беделі, тәжірибесі мен парасаттылығы жоғары, жаңа формациядағы басшы. Владимир Анатольевич Саран гуманитарлы-техникалық колледжінде 1997 жылдың ақпан айынан бастап

директор және химия пәнінің оқытушысы қызметінде еңбек етуде. 1993 жылы кандидаттық диссертациясын қорғады.

Колледжде еңбек еткен уақыт ішінде өзін білімді педагог, қабілетті басшы, шығармашыл тұлға ретінде таныта білді. В.А. Закамолкиннің ерекше қасиеті – үнемі жеке тұлғасын, білімін жетілдіруге, кәсіби және әдістемелік деңгейін жоғарлатып отыруға ұмтылуы. Владимир Анатольевич – химия салындағы өнертабыстардың авторлық куәліктері бар жоғарғы білімді тұлға. Өзінің қайтпас қайраты мен еңбек сүйгіштігімен барлық ұжымды ынталандырады, осы ретте ұжымда құрметке ие. Владимиром Анатольевич басшылық ететін Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы-техникалық колледжінің мәртебесі өте жоғары. 2007-2008 жылдың қорытындысы бойынша Қарағанды облысындағы 50 орта арнаулы оқу орындарының ішінде 2-орынды иеленсе, 2011-2012 жылдың нәтижесі бойынша Қазақстанның үздік колледждерінің бестігіне енді.

Екі оқу ордасының бірігу процесінде техникалық қателіктердің себебінен колледж Абай есімінен «айырылды». Владимир Анатольевич пен колледждің педагогикалық ұжымының табандылығы арқылы 2005 жылы Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің арнайы жарлығымен Саран

Закамолкин

Владимир Анатольевич – руководитель новой формации, обладающий большим авторитетом, опытом, интеллектом, для которого главное – это человеческие ресурсы. Владимир Анатольевич работает в Саранском гуманитарно-техническом колледже с февраля 1997

года по сентябрь 2023 года в должности директора и преподавателя химии. В 1993 году защитил кандидатскую диссертацию.

За время работы в колледже показал себя как грамотный педагог, умелый руководитель, творческая личность. Отличительной чертой Закамолкина В.А. является постоянное стремление к самосовершенствованию, образованию, повышению своего профессионального и методического уровня. Владимир Анатольевич – высокообразованный человек, имеющий ряд авторских свидетельств на изобретения в области химии. Своей неистощимой энергией и деятельностью заражает весь коллектив, в котором пользуется заслуженным уважением. Престиж Саранского гуманитарно – технического колледжа имени Абая Кунанбаева, возглавляемого Владимиром Анатольевичем, очень высок. По итогам 2007-2008 колледж занял 2 место среди 50 средних специальных заведений Карагандинской области, по итогам 2011 -2012 года вошел в пятерку лучших колледжей Казахстана.

В процессе объединения двух учебных заведений из-за технической ошибки было «потеряно» колледжем имя Абая. Благодаря настойчивости Владимира Анатольевича и педагогического коллектива колледжа в 2005 году специальным распоряжением

гуманитарлы-техникалық колледжіне
Ұлы Абайдың есімі қайта берілді.

«Саран гуманитарлы-техникалық колледжі» Мемлекеттік қазыналық кәсіпорынына оқыту құқығын беретін № 000028 лицензиясы алынды.

1997 жылы ағылшын тілінде оқытын топтар ашылып, неміс бөлімі шетел тілі бөлімі болып өзгертілді. № 0002644 Мемлекеттік лицензиясы шетел тілін тереңдетіп оқытатын лицей сыныбын ашуға құқық берді.

Бастауыш мектеп орыс бөлімінің командасы (оқытушысы Л.Н. Павлова) А.С. Пушкиннің 200 жылдығына арналған орыс тілінің облыстық олимпиадасында жеңімпаз атанды.

Шетел тілі бөлімінің оқушылары: В.Брод, И.Гальстер, О.Сафонова И.Карпекин, В.Хайруллина тілдік практиканы Германия мемлекетінде өткізді.

2002 жылы «Ізденіс-Поиск» тобы (жетекшісі Б.Ө. Жарылғапова) Әлихан Ермековтің 100 жылдығына арналған кеш өткізілді. Академиктің ұлы мен немересі колледжге әкесі мен атасы жөніндегі видеоматериал мен кітапты сыйға тарту етті. Орыс тілінен өткен облыстық олимпиаданың «Ең сауатты студент» байуында Ирина Трафимова (оқытушысы Н.В. Недова) І жүлделі орынды иеленді. Мұнда, ата мен бала арасындағы үзілмес байланыс үлкен ықпал етті, Ирина – училищенің 50-80 жылдардағы тіл мамандары ерлі-зайыпты Кепптердің немересі. Математикадан өткен облыстық олимпиадада бірінші курс студенттері Е.Давыденко мен А. Ладутько (оқытушысы Л.Н. Ботнар) және физикадан Ю.Пилипчик пен Р.Сударикова (оқытушысы Ж.А. Нұрсалиева) жүлделі 2 орынмен оралды.

Жыл сайын оқушылар саны артып, училищенің білікті түлектері жайлы

Министерства образования и науки Республики Казахстан Саранскому гуманитарно-техническому колледжу вернули имя великого Абая.

Получена лицензия за № 000028 на право преподавания Государственному казенному предприятию - «Саранский гуманитарно-технический колледж».

В 1997 году проведен прием в группу с английским языком обучения и немецкое отделение переименовывается в иностранное. Государственная лицензия № 0002644 позволила открыть лицейские классы с углубленным изучением иностранного языка.

Команда русского школьного отделения (преподаватель Л.Н.Павлова) победили на областной олимпиаде по русскому языку, посвященному 200- летию А.С. Пушкина.

Группа учащихся иностранного отделения В.Брод, И.Гальстер, О.Сафонова И.Карпекин, В.Хайруллина проходит языковую практику в Германии.

В 2002 году группа «Поиск» (руководитель Б.У.Жарылғапова) провела вечер 100- летия Алимхана Ермекова. Его сын и внук подарили колледжу видеофильм и книгу об отце и деде. На областной олимпиаде русского языка I место в конкурсе «Самый грамотный студент» заняла Ирина Трофимова (преподаватель Н.В. Недова). Тут сыграла наследственность, Ирина - внучка педагогов-языковедов училища 50' 80-х годов И.В. и В.Е.Кепп. С почетными вторыми местами вернулись с областных олимпиад по математике первокурсницы Е.Давыденко и А.Ладутько (преподаватель Л.Н.Ботнар) и по физике Ю.Пилипчик и Р.Сударикова (преподаватель Ж.А.Нурсалиева).

Расширяется контингент учащихся, о квалифицированных выпускниках училища узнают в Республике и за ее пределами.

Республикада және елден тыс жерлерде біле бастайды.

Сол жылдардағы шәкірттердің естерінде Н.В. Ангарскаяның, еңбек жолын ұздаз болып бастап, училищенің басшысы дәрежесіне дейін жетіп 20 жыл еңбек еткен, Қазақстанның құрметті ұстазы Қ.Ә. Әбікеновтың сабақтары жатталып қалды. Л.Ф. Головки, Н.И. Транковская, С.П. Орлова, Ш.А. Тұрғанбаева, К.Ж. Умралина сынды ұстаздардың есімдері есте мәңгілікке сақталып қалмақ.

У учащихся тех лет надолго остались в памяти уроки Н.В. Ангарской, К.А. Абикенова, заслуженного учителя Казахстана, который прошел путь от рядового преподавателя до первого руководителя училища, которым проработал 20 лет. Надолго останутся в памяти имена преподавателей Л.Ф. Головки, Н.И. Транковской, С.П. Орловой, Ш.А. Турганбаевой, К.Ж. Умралиной и многих других.

Тамыры тереңге бойлаған, қасиетті білім ордасы.

Қазақстандағы ең алғашқы оқу орындарының бірі, қазақтың сан мыңдаған баласы білім алып, үлкен өмірге саналы азамат болып қанат қаққан, небір дана ғалым мен еліміздің айтулы азаматтарын тәрбиелеп ұшырған, түлектері республиканың түпкір –түпкірінде елеулі еңбек етіп жатқан Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы-техникалық колледжінің қазақ бөлімі.

Қазақ бөлімінің тарихы 1922 жылы Қазақ АССР үкіметінің ұсынысымен республикалық халық ағарту комиссариаты Қарқаралы қаласында уездік қазақ педагогикалық техникумының тарихымен тамырлас, өркендеп келе жатыр. Қарқаралыдан бастау алған қазақ топтары 1990 жылға дейін жалпы бастауыш мектеп бөлімінің бір қанаты болып келді. Сол кездегі қазақ топтарының білімді де білікті де, еңбекқор ұстаздары Әбікенов Қ.Ә., Умралина К. Ж, Кожухова С. К, Жұмабекова Г, Жаркимбаев Г.

К, Тұрғанбаева Ш.А, Кемелова С.Б, Хасенова Н.Х, Смағұлова Б.С, Бейсенбекова К.Б, Байбусинова Н.Х, Ибраева Х.А., Жапанбаева Н.М. Ашляева Қ.С., Омашева К.М, Базарбаев Е.Қ, т.б. болды.

Қазақ топтары 1990 жылдың желтоқсанынан бастап ҚАЗАҚ БӨЛІМІ болып бас көтерді. Құрамында 1 мамандық-«Бастауыш мектеп мұғалімі», 7 топта 170 студенті бар. Сол жылдардан бері бөлім қанатын кеңге жайып, ұлан – байтақ республикамыз үшін мыңдаған мамандар дайындап шығарды.

Өмірде өзінің айналасындағылардан ана ғұрлым биік тұратын тұлғалар болады. Биіктігі рухани жан-байлығында, өлшемінде, әр істегі білімділігінде, үлгі жанның бірі, 90 қазақтың қара Құнанбаев атындағы техникалық бөлімінің меңгерушісі Ибраева, Қазақ КСР - үздігі, жоғары санатты әдебиеті пәнінің

дүниесінің адамгершілік шешімділігінде, өнегесінде. Осындай жылдық тарихы бар шаңырағы Абай Саран гуманитарлы-колледжінің қазақ Хорлан Әміржанқызынің оқу ағарту ісінің маман, орыс тілі және оқытушысы. 1990

жылдан бері қазақ бөлімін басқарып отыр. Осы оқу орынында еңбек еткеніне 30 жылдан асты.

Қазақ бөлімі үлкен ұжым. Жыл сайын 600-ден астам студент білім алса, оның 150-ден астамы жаңа қабылданған оқушылар, оның әрқайсының жаңа ортаға үйренуі үшін жіті көз бен аялы алақанын аямаған ардақты ұстаз. Бүгінгі күні қазақ бөлімінде 50 - ден астам оқытушы жұмыс жасайды. Бөлімде бастауыш сынып мұғалімі, дене тәрбиесі және спорт, информатика пәні мұғалімі, тәрбие, қазақ тілі мамандарын

Бастауыш мамандарын сапалы білім мен берген ұстаздар: Нұрпейісов Н.Ж, Ғабдуллина К. М, Жапанбаева Н. М, Күленбаева А. И., Омашева К. М.,

Мукушев Е, Жарылғапова Б.Ө., Баязова Б.Т., Абдрахманова А.М., Күнеділова А.Д., Тахирова Г.Х., Каргина А.Б.

Білім беру саласының баспалдақтары мектепке дейінгі тәрбиешілері болғандықтан 1992 мемлекеттік тілдегі мектепке дейінгі тәрбиеші мамандығы ашылып, құлдырауына байланыты бұл жабылып қалып еді.

Қазіргі уақытта қайта бой көтеріп, мектепке дейінгі тәрбиеші мамандардың қажеттігінен 2005 оқу жылында мамандық қайта ашылды. Аталған мамандықта Идрисова М.Ә, Баязова Б.Т, Такирова Г.Х, Күнеділова А.Д, Аманбекова Н.А,

мектепке дейінгі және әдебиеті дайындайды.

мектеп мұғалімі дайындауда

саналы тәрбие Кемелова С.Б, Базарбаев Е.Қ, Жакупова Г. И, Кожухова Р. А, Маметкулова З.Б, Абжатов Г.Х,

алғашқы мекеме жылы мекемелердегі экономиканың мамандық

балабақшалардың мекемелердегі

Байымбетова А.Т, Тоқсанова М.Қ, Әлімжанова Н.С, Қалиева Г. Ғ, Қоранова А. М , Төлегенова И.К.т.б оқытушылар дәріс береді.

2012 жылы «Өзін -өзі тану» пәнінен толық жабдықталған мультимедиялық кабинет пайдалануға берілді.

2002 оқу жылынан бастап «Қазақ тілі және әдебиеті» мамандығы ашылды. Игманов К. М, Баймолдина А.С, Касимова Б. С, Жексенбаева Г.Е, Зейнетоллина У. К., Муфталова А.К, Рахымбаева А.С. ,Баерленова Р.У. Денеева А.Р. Мукумбекова Д.Б., Бейсембинова Қ.Қ сияқты оқытушылар дәріс беруде.

Г.Х.Такирова қазақ тілі сабағында

2003 оқу жылында «Информатика мұғалімі»мамандығы замана талабына сай бой көтерді. Алғашқы түлектері ИВТ -11-03 топ жетекшісі Абдрахманова А.М. болды. Мамандықтың ашылуына орай төмендегі оқытушылар: Серикова А. А, Хайруллин И. М, Абеуғалиева А. А, Қозыбағаров А. И, Бектурганова Б. С, Блялова А. С, Даденбеков Р. Т, Кезекенова М. К, Күлпейсова Н. Е Смаилова Г. Ж Маженова С. С, Бекжанова З.С, Еркін Н.Е, Копишева А.Д., Тлегенова Э.З. қызмет етуде. 2003 жылы бөлімде бір ғана информатика дәрісханасы болса, қазіргі кезде 3 компьютерлік кабинеттер жұмыс жасайды.

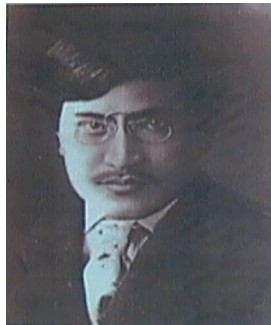

«Ереже ұсынғанша, үлгі ұсын» деп Жүсіпбек Аймауытов айтып кеткеніндей, аталмыш оқу орнынан еліміздің біртуар тұлғалары, Әлімхан Әбеуұлы Ермеков, Әсет Болғанбайұлы Болғанбаев, Жағыпар Мақашев сынды ғалымдар, әр шәкірттің жүрегінің төрінен орын ала білген Күлмаш Жүнісқызы Өмірәлина, Сайлау Бергенбайқызы Кемелова, Шайзада Абдукасықызы Тұрғамбаева, Балташ Алтынбекович Тоқбергенов сынды педагогтар сапалы білім, тағылымды тәрбие алып, еңбектің ерен үлгісін көрсетіп, бүгінде колледжіміздің мақтанышына айналды. 2003 жылдан бастап, өнегеге толы өмірлері бүгінгі ұрпаққа үлгі болсын деген оймен аттары аталған тұлғалардың құрметіне арнайы дәрісханалар ашылды.

Қазақ бөлімінің жетістігі оның ішіндегі әрбір педагогтың тынымсыз еңбегінің арқасында келуде. Өткенді құрметтеп, бүгінгіні бағалап, келешекке жол салуда Нұрпейісов Н.Ж, Смағұлова Б.С, Бейсенбекова К.Б, Байбусинова Н.Х., Нарешова Г.Е, Канафина Б.К, Абикенова Н.К, Жарылғапова Б.Ө., Мустафин С.Х., Кияшева К.М., Жексенбаева Г.Е., Қаппасова З.Б., Байрленова Р.О., т.б. мұғалімдер биік белестерді бағындырып, қазақ бөлімінің өркендеуіне үлес қосты.

"Қалдырған ізің мәңгілік - жадымда жүрер жаңғырып"

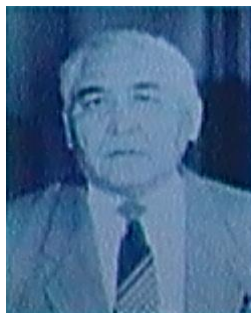
Ермеков Ә.Ә.- Алаш ардақтысы, тұңғыш математика профессоры.

Ермеков Ә.Ә Қазақ Автономиялы Республикасы құрылғаннан кейін 1921 жылы өз елі Қарқаралыға келіп, екі басқышты мектеп, педагогикалық техникум ашуға бар күш жігерімен кірісті.

1922 жылы Қарқаралы қаласында екі басқышты мектеп ашылып (қазіргі Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы-техникалық колледжі), оған өзі білегін білімді ұстаздарды шақыртып, өзі де математика пәнінен сабақ берді.

Макашев Ж.
Алғашқы түлеоку орнының
дамуына еңбегі сіңген

Токбергенов Б. А.
Музыка пән мұғалімі

Кемелова С.Б.
Қазақстан Республика сының
оку ісінің үздігі

Болғанбаев Ә.Б.
1944-1947 жылғы түлек
филология ғылымының докторы

Өміралина К.Ж
Қазақ тілі мен әдебиеті
пәндерінің үздік оқытушысы

Тұрғанбаева Ш.А.
"Қаз ССР білім беру үздігі"

Б.Маметкулов. 1948 жылғы түлек.Қазақ ССР-ның Білім Үздігі. Ұзақ жылдар бойы аудандық білім бөлімін басқарған

Қазақ бөлімінің жетістігі оның ішіндегі әрбір педагогтың тынымсыз еңбегінің арқасында келуде. Өткенді құрметтеп, бүгінгіні бағалап, келешекке жол салуда Нұрпейісов Н.Ж, Смағұлова Б.С, Бейсенбекова К.Б, Байбусинова Н.Х., Нарешова Г.Е, Канафина Б.К, Абикенова Н.К, Жарылғапова Б.Ө., Мустафин С.Х., Кияшева К.М., Жексенбаева Г.Е., Қаппасова З.Б., Байрленова Р.О., т.б. мұғалімдер биік белестерді бағындырып, қазақ бөлімінің өркендеуіне үлес қосты.

Тәрбие тал бесіктен

«Жас канат», «Таңшолпан», «Сырласу», «Мирас», , «Жас эколог» атты үйірмелер мен клубтар жұмыстарын кеңейтті. Ғ. Х. Әбжатов жетекшілік ететін «Назерке» фольклорлық ансамблі құрылды. «Балауса» клубы ұйымдастырылып, Н.Ж.Нұрпейісовтың жетекшілігімен Қарағанды мемлекеттік университетінің студенттерімен бірігіп «Тамаша» кештер өткізілді.

Б.Маметкулов. 1948 жылғы түлек.Қазақ ССР-ның Білім Үздігі. Ұзақ жылдар бойы аудандық білім бөлімін басқарған

Хор. Жетекшісі: Тоқсанова М.Қ

Кожухова С.К., Тоқсанова М.Қ жетекшілігімен хор дайындалды, «Тәлімгер» шығармашылық лабораториясын (Б.Т.Баязова), У.К. Зейнетоллина «Зерде» ғылыми орталығын, «Абайтану» Қасымова Б.С. Муфталова А.Қ, «Дәстүрлі ән» Тоқсанова М.Қ., «Аманат» тарихи-ізденіс үйірмесін Рахимбаева А.С, Жакупова Г.И, «Ұлағат» математикалық-зерттеу үйірмесін Жарылғапова Б.Ө. ашты.

«Жас қалам» үйірмесінің жетекшісі Игманов Қ.М және мүшелері мүшелері

«Жас қалам» үйірмесі жастардың шығармашылық қабілетін дамыту, әдеби – эстетикалық талғамын қалыптастыру, азаматтық позициясын айқындау, әдеби-мәдени танымдарын тереңдету мақсатында жұмыс жасайды. Үйірме жетекшісі - поэзияда өзіндік ізі бар, бірнеше кітаптардың авторыкөптеген республикалық байқаулардың жүлдегері, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы Игманов Қ. М.

Г.И. Жакупованың басшылығымен 2000 ж. мәдениетті қолдау жылы ЮНЕСКО көлемінде көне Түркістанның 1500 ж, «Елорда - Астанаға», А.Құнанбаевтың 160 жылдығына «Абай елінде» Семей қаласына, СГТК 85 ж Қарқаралыға, 2011 жылы «Жібек жолы» атты саяхатқа Г.И. Жакупованың жетекшілігімен барды. Жыл бойында ұлттық мәдениет күндері өткізіледі.

«Ұлттық аспаптар» үйірмесі Ғ.Х.Абжатов

Бөлім оқытушылары білім берумен шектеліп қоймай, колледждегі Ғ.Х.Абжатов жетекшілік ететін «Жарасым» фольклорлық ансамблінің оқытушылар мүшелері: А.И.Күленбаева, А.С.Баймолдина, А.Қ. Муфталова домбырада, А.Д.

Күнеділова шаңқобызда, Б.С.Қасымова, А.Р, Денеева, С.Алимжанова, С.Ж.Ыбышева сылдырмақ сияқты аспаптарда шебер ойнайды. Г.Х.Тахирова мен Е.Д. Махаметчин - аталған ансамбльдің әншілері.

Ұлыларды ұлықтау, жас ұрпаққа олардың өмір жолы мен еңбегін насихаттау – математика, физика және информатика пәндік циклдік комиссиясының жетекшісі Н.Е.Күлпейсованың ерекшелігінің бірі. Алаш ардақтысы, математик Ә.Ә. Ермаковтың өмір жолы мен математикалық еңбектеріне арналған стенд жасады. Стенд материалдарын жинақтау барысында студенттермен М.Ә. Ермаковтың отбасында, ҚарМТУ мұражайында болды. 2012 жылы «Алаш ардақтысы, тұңғыш математика профессоры Ә.Ә.Ермаковтың туғанына 120 жыл» атты облыстық ғылыми-практикалық конференция ұйымдастырды. Оған облыс колледждерінен 40- қа тарта студенттер мен оқытушылар қатысты. 2000 жылдан бастап Қ.Нұржанов пен М.Мамыраев атындағы үздік оқушылардың шәкіртақысы тағайындалды. Шәкіртақы иегерлері: Жакина Б, Муфталова А, Абишева Л, Шукирова М, Ибакова М, Шоқаева Ә, Нұрғали А.

Қазақ бөлімінің оқытушыларының ғылыми ізденіс жұмыстары , кітаптары, мақалалары, әдістемелік құралдары баспа беттерінде жарияланды.

Халықаралық, республикалық, облыстық, қалалық ғылыми – практикалық конференцияларда баяндама дайындап, жинақтарға енгендері де баршылық. Хайруллин И.М. 2011 жылы Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 20 жылдығына арналған ҚарМУ

мемлекеттік университетінің кітабы «Заманауи білім» ғылыми мақалалар жиынының 2 бөлімінде «Информатика пәнін оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологиялардың мүмкіндіктерін қолдану» атты ғылыми еңбегі жарық көрді.

Муфталова А.Қ. «Қазақ тілін модуль технологиясы бойынша оқыту» атты жұмысы 2008 жылы жарық көрген «Аймақтық жаңа педагогикалық технологиялардың қолданылу аясы» атты еңбекке кірді.

Әбеуғалиева Ә.А. 2009 жылдың сәуір айында М.О. Әуезов атындағы Семейдің педагогикалық колледжінде өткен «Техникалық және кәсіптік білім беруді, тәрбиелеуді ұйымдастырудың қазіргі заманғы тәсілдері» атты Республикалық ғылыми – практикалық конференцияда «Кәсіптік білім беру саласында ақпараттық-технологияларды пайдалануды дамыту – қоғамдық дағдарыстан шығудың бір факторы» атты баяндамасы жинақ кітабына енгізілді.

Аманбекова Н.А. 2010-2011 оқу жылында Е.А.Букетов атындағы КарГУ шығарған «Современное образование» ғылыми мақалалар жинағында «Қазақтың ұлттық қолөнерімен таныстыру негізінде тәрбиені қалыптастыру» тақырыбында мақаласы жарық көрді. Идирисова М.Ә. «Отбасымен ынтымақтастықты нығайтудың тиімді жолдары». «Жаңа буын оқулықтарының ерекшеліктері» Жумабекова Г.Г, «Тот шалмас ақық асылдай қастерлім - Қаныш Сәтбаев» Құлпейісова Н.Е, «Шәкәрім шыңы шақырады» Игманов Қ.М, Баймолдина А.С жетекшілігімен өтті

Бөлім оқытушылары әлемдік, облыстық республикалық конкурстардың жеңімпаздары. 2006 оқу жылында Баймолдина А.С. Қарағанды облысы әкімінің білім саласындағы сыйлығының иегері «Қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің ең үздік мұғалімі» дипломын және сертификатын жеңіп алса, 2009 оқу жылында облыс әкімінің білім саласындағы сыйлығының иегері «Қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің ең үздік

мұғалімі» дипломын Муфталова А.Қ жеңіп «Арнаулы пәндердің дипломын мен облыс Күнәділова А.Д. Г.Г, Құлпейісова Н.Е, Б.Т., Зейнетоллина Ү.К. марапатталды. 2011 оқу Тәуелсіздігінің 20 Қарағанды облысы «Жастардың Құрмет тұңғыш рет жарық

және сертификатын алса, 2012 жылы үздік оқытушысы» әкімінің сыйлығын иеленді., Жумабекова Қасымов Б.С, Баязова сертификатпен жылында Қ.Р жылдығына орай жастарына Алтын Кітабы» көрді. Аталған кітапқа

енуге конкурс жарияланып, колледждің 2001 жылғы түлегі, қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің оқытушысы Муфталова А.Қ. қатысып, «Жастардың құрмет алтын кітабының» номинантты болып, төс белгісі мен алғыс хатқа ие болды.

2010 - 2011 оқу жылындағы ерекше айта кететін жай, «Ұлағат» командасы Алматы қаласында өткен «Дарынды балаларға – талантты ұстаз» атты Республикалық педагогикалық олимпиадасына қатысып, нәтижесінде 1 – орын иеленіп, 1 – дәрежелі дипломмен марапатталды. Жетекшілері: Зейнетуллина Ү.К, Абеуғалиева А.А, Серикова А.С.

2012 оқу жылында оқу орны мемлекеттік тексеруден өтіп, нәтижесінде Қазақстан Республикасы бойынша бес «Үздік колледж» қатарына енді.

2008 оқу жылынан бастап, «Дене тәрбиесі және спорт» мамандығы ашылып, алғашқы түлектерін қабылдады. Бұл жыл дене шынықтыру ұжымы үшін жемісті болды: қысқы ойындардың түрлерінен өткен облыстық жарыстағы, үстел теннисіндегі, шахмат, шашки, көктемгі жеңіл атлетика кросындағы жетістіктері.

Елбасының бастамасымен қолға алынған «Жасыл ел», «Дипломмен - ауылға!» т.б бағдарламаларын қолдап, еліміздің өркендеуіне ат салысып, қоғамдық жұмыстарға қатысу - қазақ бөлімінің басты мақсаттарының бірі. «Жасыл ел» бағдарламасы

«Жасыл ел» бағдарламасыбойынша ағаш егу жұмысы. Ашық сабақ кезеңі 1986

арқылы қаланың гүлденуіне қатысып ағаш отырғызу жұмысын атқарса, ауылдық елді өркендету, көркейту мақсатында «Дипломмен - ауылға!» бағдарламасы бойынша соңғы жылдары 95 пайыз түлектеріміз Қарқаралы, Ақтоғай, Шет Бұқар жырау, Осакаровка, т.б аудандарында қызмет жасауда.

Ұстаздардың алдында тұрған басты мақсаттардың бірі — Отанға, туған елге, туған жерге, өз халқына деген сүйіспеншілігі мол, рухы биік, білімді ұрпақ тәрбиелеу.

«Абай оқулары» сайысындағы әділқазылар мүшелері

Ол жас ұрпақтың болашағы балабақша, мектептен бастау алады. Сондықтан, қазақ бөлімі облыс, қала мектептерімен, балабақшалармен өте тығыз байланыс жасап, семинарлар, дөңгелек столдар, диспуттар, ашық сабақтар, конференцияларда, сайыстарда бас қосып отырады

Бауыржан Момышұлының «Ұстаздық – ұлы құрмет. Себебі, ұрпақтарды ұстаз тәрбиелейді.

Болашақтың басшысын да, данасын да, ғалымын да, еңбекқор егіншісін де, кеншісін де ұстаз өсіреді...» деп айтып кеткеніндей, бүгінгі білім мен ғылымның, ақыл мен ойдың заманында келешек ұрпақтың сапалы білім алуына, адами тәрбиесіне ерекше көңіл бөліп отырған қазақ бөлімінің ұжымы өзінің түлектерін мақтан етеді. Олар: Аубакирова С.А п.ғ.к докторы, Жұмаділова Н.Н ф.ғ.кандидаты профессор, Мауленова Б ф.ғ.кандидаты доцент, Смағұлова Г т.ғ кандидаты доцент, Әбеуғалиев Қ ф.ғ кандидаты доцент, Шакентаев Ж Бұқар жырау ауданының ББ басшысы, Ашимов Е № 41 гимназия мектебінің директоры, Смағұлов Б.Ә №40 мектебінің директоры, Асқаров Б.М корпорация «ҚАЗМЫС» филиалының директоры, Имашев Б пракурор, Байболсынов А.А ҚР мәдениет және ақпарат министрлігі тіл комитетінің бас маманы, Жунусова Г.Ж Қарағанды облысының білім басқарамсының бас маманы, Түсіпбекова А.М Қарағанды облысының тәуелсіз бақылау комитетінің әдіскері, Әбеуғалиев Б ҚарМУ дене тәрбиесі бөлімінің аға оқытушысы, Құсайынов Е облыс мәслихатының депутаты, Жарылғапова Б.Ө Саран қаласының мәдениет бөлімінің бастығы, Хамзин С.Х Қарағанды облысының мемлекеттік қызметкерлерді қайта даярлау институтының аға оқытушысы, Күнеділова А.Д Абай Құнанбаев атындағы СГТК сырттай бөлімнің меңгерушісі, Муфталова А.Қ Абай Құнанбаев атындағы СГТК дене тәрбиесі бөлімнің меңгерушісі, Қасым Ж, Шет ауданы Бұрма ОМ директоры, Қуат Т Саран қаласы

СДЮШОР оқу ісінің орынбасары, Тұрсынбаев Д.Ж. Қарқаралы ауданының ОМ директоры,

Абай Құнанбаев атындағы Саран гуманитарлы-техникалық колледжінің қазақ бөлімінің оқытушылары бүгінгі таңда болашақ ұстаз, маман тәрбиелеуде жаңа педагогикалық

технологияларды оқыту үрдісінде тиімді пайдаланып, ізденіс жұмыстарын жандандырып жоғары жетістіктерге жетуде.

Білім беру жүйесін жаңғыртудың маңызды міндеттерінің бірі- бәсекеге қабілетті білімді меңгерген, ой-өрісі дамыған, жоғары азаматтық және адамгершілік ұстанымы, отансүйгіштік сезімі мен әлеуметтік жауапкершілік қалыптасқан зияткер ұлтты қалыптастыру болып табылады. Осы жауапкершілікті терең сезінген қазақ бөлімінің оқытушылары үлкен ізденіспен аянбай еңбек ете береді деп сенім білдіреміз.

Кешегі түлек – бүгінгі тірек

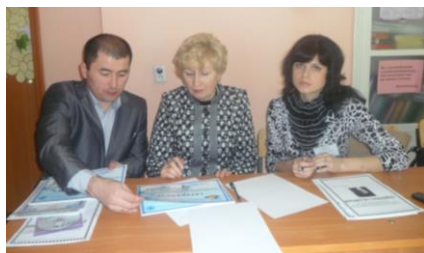

Оқу - тәрбие жұмысын үнемі дамытып және жетілдіріп, болашақ мамандарды ақпараттық – техниканың дамыған заманының талабына сай даярлау ұстаздардың басты мақсаты болса, колледж табалдырғын

аттаған әрбір шәкіртпен табжылмай жұмыс жасап, кәсіби бағыт - бағдар беріп, шәкірт бойына адамгершілік құндылықтарды, асыл қасиеттерді қалыптастырып, саналы да сәулетті, сауатты да ұғымды, иманды, эстетикалық талғамы зор, мәдениетті, рухани бай, елім, тілім дейтін патриод, білімді маман тәрбиелеп, жоғарғы оқу орнын үздік бітірген кешегі түлектер бүгінгі күні қызмет етуде.

Өзі білім алған ұстаздар ұжымына ұстаздық жолды жалғап, жоғарғы білімді маман түлектер. Қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің оқытушылары: Күнеділова А.Д, Күленбаева А.И, Муфталова А.Қ., Махаметчин Е.Д., Денеева А.Р., Ыбышева С.Ж..

Педагогика және психология пәндерінің мұғалімдері: Кожухова Р.А.,Баязова Б.Т., Қоранова А.М.,Кенжеғалиқызы П.Қ., Қалиева Г.Г.,Төлегенова И.К., Копишева А.Д. Рахымбаева А.С. тарих пәнінің мұғалімі.

Математика пәнінен Серикова А.А., информатикадан Хайрулин И.М, Даданбеков Р.Т., Әбеуғалиева Ә.А, Бялова А.С.,Тлегенова Э.З.

Аханова Г.М. адармашы, Какенова Г.Б.,Муфталова Ө.Қ.,Аханова Г.М. лаборанттар